

je o jazykové kurzy (němčina, angličtina), je zde kurs šití pro ženy, kurs jógy, balesní kurs pro děti ve věku 5-8 let, drama-tický a pěvecký kroužek.

V prostorách M-klubu se pořádaly tři srovnání plesy. Pořadatelem byl denní bar LAURA (vedoucí p. Pavel Hudec). V restauraci „U Marušků“ v And. Horě (bijaly ZK Textilany) byl uspořádán ples podnikatelů. V letošní plesové sezóně se opět nekonal ani jediný z tradičních plesů (např. hasičský, babský bál či sportovní Šibřinky) stejně jako v roce 1990 a 1991. Důvodů je několik: dříve aktívni společenské organizace myní věštinou nepracují, poplatky za sál a hudbu se rovnily, ale především chybí velký sál. Kulturní dům v centru města není dokončen, prostory rádovnických jídelen (Eletex, Textilana) nejsou z hygienických důvodů k témtoto účelu použity. V sousedních městech srovnatelné velikosti (Hradec n. N., Trýdlan) se však loni i letos plesy pořádaly.

V průběhu roku bylo uspořádáno pro veřejnost několik besed: sing. Livií Klausovou (manželkou ministra financí a myní premiéra české vlády), s řéfrem daktorem deníku Mladá fronta Dnes J. Ševčíkem, s lidovým léčitelem P. Vánou (v kině velká sláva) a s oblíbeným filmovým hercem Jiřím Lorákem. Asi 300 posluchačů různého věkového složení se zúčastnilo v březnu ve společenském domě KOVÁK besedy s předsedou republikánské strany (RSCÚ-SPR) PhDr. Miroslavem Gládkem. Přítomní nebyli přívrženci jeho extrémně radikálních názorů, ale většinu přilákal styl jeho vystoupení ne neodolný esrádě.

PLESOVÁ SEZÓNA

BESEDY PRO VEŘEJNOST

VOLBY DO FSA A ČNR

VOLEBNÍ MÍSTNOSTI

Počet voličů, účast ve volbách

VÝSLEDKY: HLASY PRO POLIT. STRANY

VÍTĚZEM JE ODS

Důležitou misropolitickou událostí roku 1992 byly parlamentní volby do nejvyšších zastupitelských orgánů, tj. do Federálního shromáždění (Sněmova lidu a Sněmova národů) a do České národní rady. V katastru města bylo křízeno celkem 5 volebních okrsků. Volební místnosti byly rozmístěny takto:

- VO(vol. okresek) č.1 - zasedací místnost MÚ na náměstí,
- VO č.2 - v M-klubu na sídlišti Štělecký vrch,
- VO č.3 - společenský dům „Kovák“,
- VO č.4 - Klub důchodců ve Frýdlantské ulici,
- VO č.5 - ve Vítkově.

Do volebních sčítání bylo zapsáno celkem 3961 voličů. Vé dnech voleb 5.-6. června 1992 bylo odevzdáno 3315 volebních lístků, z toho 3252 platných. Účast se pohybovala kolem 84 procent.

Při volbách poslanců do Sněmovny lidu dostala ODS (Občanská demokratická strana) 33,5% hlasů LB (Leví blok) 14,16%, SPR-RSC 7,60%, ČSSD (soc. dem.) 7,42%.

Do Sněmovny národů bylo odevzdáno pro ODS 30,7% hlasů, na druhém místě byl Leví blok se 14,2%. Poměrně silné zastoupení měla republikánská strana (SPR-RSC), a to 7,60%. Dále následovala ČSSD a ODA (Obč. dem. aliance).

Při hlasování do České národní rady dalo své hlasy pro ODS 31,98% voličů, LB obdržel 12,86%, ČSSD 7,69% a SPR-RSC 7,20%.

Celkově tedy ve všech třech nejvyšších zastupitelských orgánech vítězila ODS (i celostátně), v jejímž čele stojí Václav Klaus. Jeho zástupcem je liberecký lékař MUDr. Petr Čermák. (V čele organizace ODS v Chrastavě je MUDr. Zd. Kubr.) Druhou nejsilnější stranou byla koalice Levého bloku (prievánci bývalé KSC). Nečitljivým překvapením byl značný počet odevzdaných hlasů pro SPR-RSC, která má ve svém programu rassistické pr

ky a navrhuje vžednoudušená, velmi radikální řešení politických a sociálních problémů.

PŘEHLED POČASI V ROCE 1992:

LEDEN: Z počátku měsíce se teplota pohybovala slabě pod nulou (-5°C), později nastalo oteplení, ale celý měsíc byl bez sněhové pokrývky. Bylo převážně zataženo, v období 20.-24.1. pokles na -12°C .

ÚNOR: Až do poloviny měsíce bylo bez sněhu, teploty vystoupily až na $+8^{\circ}\text{C}$, 19.-23.2. napadlo sítě 20 cm sněhu, však brzy roztál; bylo jen několik slunečních dní, občasné deště.

BŘEZEN: Také tento měsíc byl bez sněhu, poměrně teply (počátkem měsíce teplota nad nulou, v polovině kolem nuly), 21.3. první bouřka doprovázená deštěm.

DUBEN: Neobvykle teply začátek měsíce ($+12^{\circ}\text{C}$), později ochlazení (noční mrazíky); uprostřed měsíce sněžení, sníh opět roztál. Závěrem měsíce dosahovaly teploty až $+23^{\circ}\text{C}$, bouřky, liják.

KVĚTEN: Teploty kolem $+20^{\circ}\text{C}$, ke konci vystoupily až na $+28^{\circ}\text{C}$. nebyli „zmražli muži“; poslední dekáda: slunecne, teplé počasí.

ČERVEN: Celý měsíc byl velmi teply, teploty mezi $26-27^{\circ}\text{C}$; typické lesní počasí bez výkyvů.

ČERVENEC: Převažovalo horké počasí, sucho způsobilo několik požáru, často bouřky, teploty několikrát přesáhlly $+30^{\circ}\text{C}$.

SRPEN: Mimořádně horké počasí (teploty v průměru $26-34^{\circ}\text{C}$). 9.-8.8. parnamentálna teplota $+36^{\circ}\text{C}$. Občasné krátkodobé deště, celkově však sucho. Závěr měsíce téměř tropický.

ZÁŘÍ: Sucho, jasno, teplota. Práv den teploty až $+23^{\circ}\text{C}$, ráno pokles až na $+1-3^{\circ}\text{C}$ (ve 2. polovině měsí-

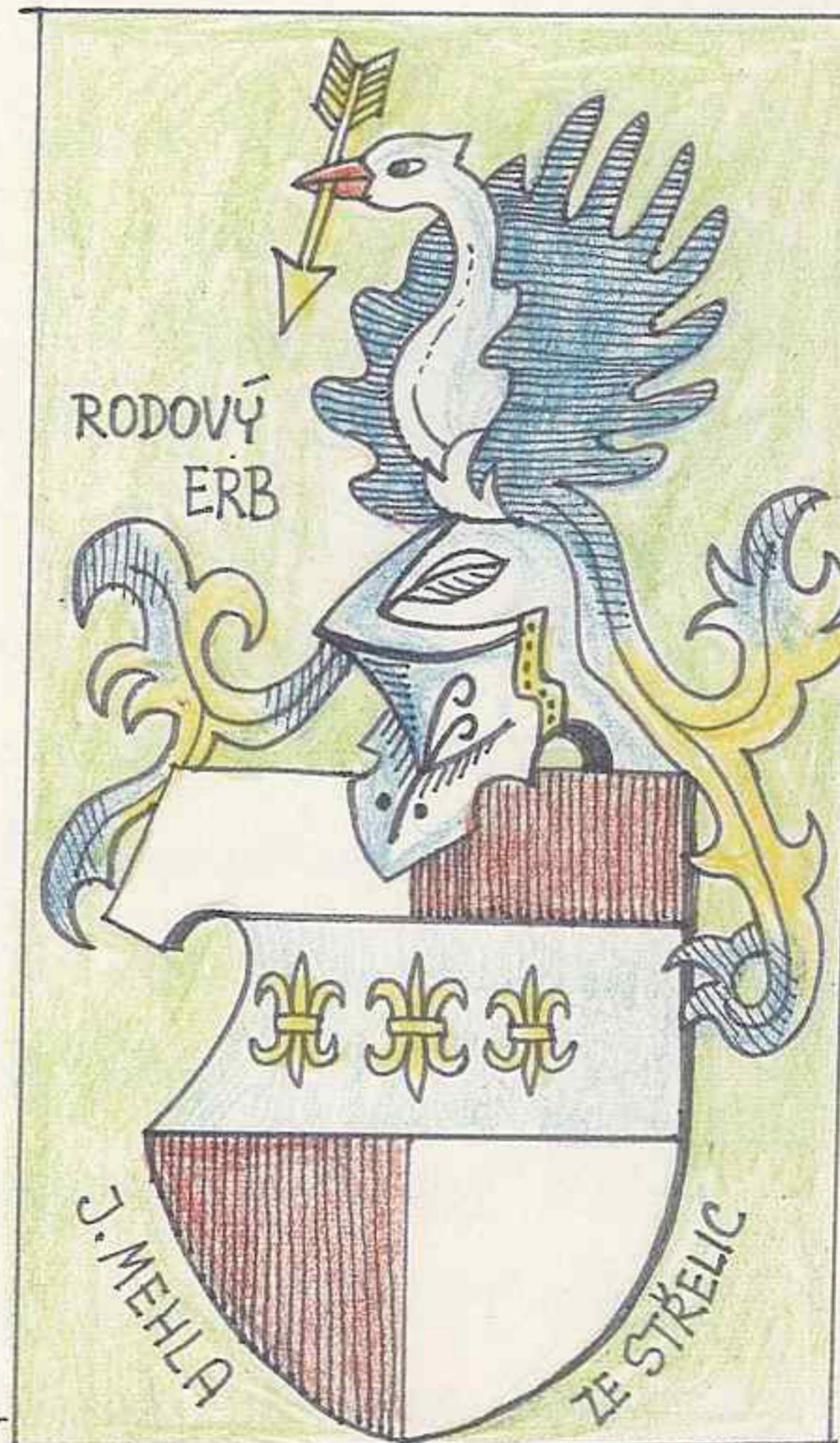
POČASÍ

V ROCE 1992

ZIMA

TÉMĚŘ BEZ SNĚHU

MIMOŘÁDNĚ
HORKÉ LÉTO

ce), večerní teploty neklesly pod 18°C .

OŽIJEN: Větrno, poměrně sucho, ranní mráz (0°C - 12°C), počátkem měsíce teploty občas až $+20^{\circ}\text{C}$, ke konci měsíce neklesly pod $+10^{\circ}\text{C}$.

LISTOPAD: Větrné počasí, občasné mrazy, málo deště. Sníh napadl poprvé uprostřed měsíce, ale dlouho se neudržel a opět rostal. Jen 3 dny v tomto měsíci klesla během dne teplota pod nulu. V první dekaď nystoupila růst maximálně na $+12^{\circ}\text{C}$. Ve druhé polovině měsíce deště. Několik slunečních dnů.

PROSINEC: Teploty v rozmezí $+1$ - -5°C . Počátkem měsíce větrno. Sníh napadl 11.12. (asi 5 cm vrstva), ale růst rostal. Od 22.11. teplota klesla pod nulu (-11°C), během vánoce se udrželo trochu sněhu. Do konce měsíce teploty mírně pod nulou, slabý popršek sněhu.

ZMĚNY
V PRŮmyslových
ZÁVODECH
(viz PŘ.Č.3/92)

Probíhající transformace ekonomiky poskytla částečně i místní průmyslové podniky. Od ledna 1992 byl pracovní týden v ELITEXU zkrácen na čtyři dny. Objevily se potíže s odbytem vyrobených textilních strojů. Bývalý pracovník odbytového oddělení ing. Rud. Lojek (z Frýdlantu) založil soukromou společnost, která od podniku stroje odkopuje a prodává je v cizině. Podnik Elikac by měl být v r. 1993 privatizován.

Některé závody mění svůj výrobní program. Panelárna PREFA vyrábí mytí tvárnice pro bermalské závody.

Bývalý závod LVZ se stal společností s ručením omezeným pod původním názvem JANKA (Hoboda - Šťastný).

Rovněž dřevopracující závody už nejsou státním podnikem a pod názvem DRNAS se staly jiným typem.

Závod KOLORA (sv. ráclonárna) se myní násývá MILTEX a změnil částečně svůj výrobní program.

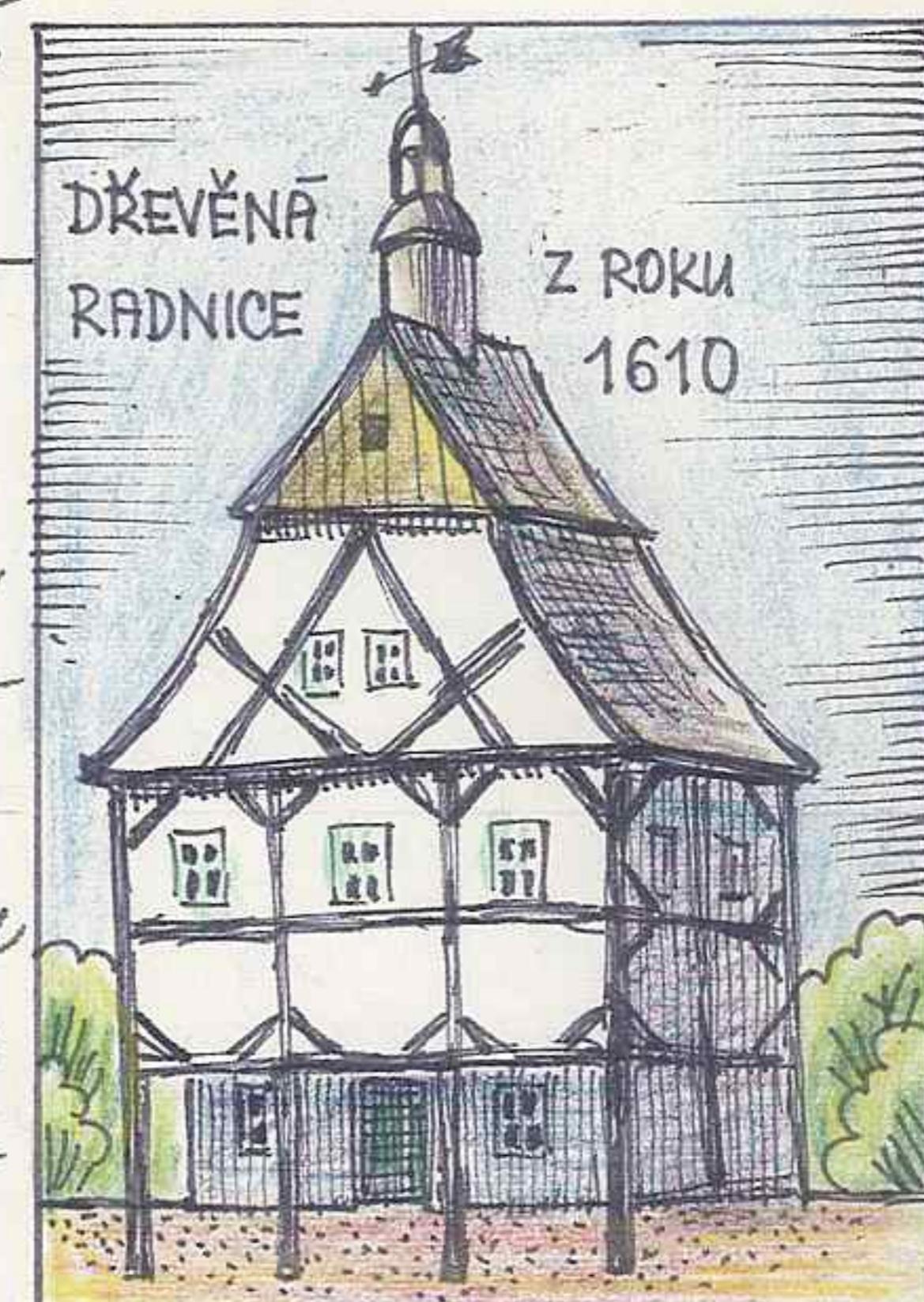
NEZAMĚSTNANOST
VE MĚSTĚ

Procento nezaměstnanosti není však vysoké (2,38%). Na sociálním odboru MÚ je registrováno 98 osob bez zaměstnání. Dostávají měsíčně dávku v nezaměstnanosti 1200 Kčs. Přestože

jsou na MÚ nabízena volná místa, nemí o ně rájem.

SPORT:

- místní cyklistický oddíl oslavil letos 40. výročí své existence. Získal celkem 27 medailí v okresních a krajských soutěžích.
- Značných úspěchů dosahl během roku oddíl řecko-římského kápasu, a to jak v soutěžích v republice, tak i v zahraničí.
- Letošního 19. ročníku turistického masového pochodu „CHRASTAVSKÁ ŠLÄPOTA“ (1. sobota v lednu) se zúčastnilo 986 účastníků, kteří absolvovali některou z využitých tras: 7 km, 10 km, 15 km a 20 km.
- Mezi aktívni sportovní oddíly patří nadále footballový oddíl SPARTAK CHRASTAVA.

INFORMACE

O SPORTU:

- a) cyklistika,
- b) řecko-římský zápas,
- c) turistiká,
- d) kopaná.

(viz Přč. 5/92)

Od roku 1993 má být zahájena přestavba budovy na rohu náměstí a Liberecké ulice (mynější knihovna). Jsou hotové projektové studie. Po ukončení prací by v této budově měla být sedací síně, obřadní síně, městské muzeum (popř. výstavní prostory), v přízemí kanceláře Agrobanky, v 1. poschodí městská knihovna. zadního traktu bude využito k rozšíření obchodní sítě.

V lednu se pokusil o sebevraždu 13letý chlapec M. Žemlická skokem z okna v 1. poschodí v domě na rohu náměstí. Zamachal dopis na rosloučenou. Díky rychlému lékařskému zákroku byl však zachráněn a žije.

Rostoucí kriminalita se projevila především krádežemi (vlopání do obchodů, odcizení jízdních kol apod.) K neshodám mezi obyvateli a Romy nedošlo.

Břížem novinkou pro chrastavské občany bylo zřízení pekárny s dosud širokým výběrem nabízeného pečiva. Majitelem je p. Vášek, který je rovněž majitelem prodejny nápojů v Liberecké ulici.

PŘESTAVBA

KNIHOVNY

POKUS O SEBEVRAŽDU

RŮST KRIMINALITY

PEKĀRNA

2. ROČNÍK
»CHRASTAVSKÝCH
LISTŮ«
(VIZ PŘ. Č. 4/92)
KATALOG
PODNIKATELŮ

PUBLIKACE
O MÁŘI
Jos. FÜHRICOVI

ÚPRAVA
NÁMĚSTÍ

PRODEJNA
STAROŽITNOSTÍ

PRODEJNA
»VENUŠE«

NOVÁ ULOICE -
VĚTRNÁ

VELKÝ POČET
PRVNÍČKŮ

NAŠE DĚTI
VE ŠKOLE
V PŘÍRODĚ

Po celý rok 1992 vycházel pravidelně měsíčník »CHRASTAVSKÉ LISTY«. Redaktorem je p. Ivan Výdra. Časopis se tiskne v tiskárně ing. Mir. Horáčka v Liberecké ulici.

Byla vydána brožura v podobě katalogu soukromých podnikatelů v Chrastavě a okolí. Obsahem tak získali přehled o nejnovějších možnostech poskytování služeb.

V dubnu byla vydána publikace o malíři Josefu FÜHRICHOVI. Přiblizuje členářům životopis slavného rodáka a jsou v ní osázeny i reprodukce některých jeho děl.

Obyvatelé města byli seznameni s chystanou úpravou plochy náměstí 1. máje a proluky mezi kinem a Žitavskou ulicí. Studie ing. arch. Dvořákové z Liberce byly veřejně vyučeny k posouzení občanům.

Novinkou je křížení prodejny starožitnosti s názvem ANTIKVA na autobusovém nádraží v domě, který je chráněn památkovou péčí.

Od dubna je privatizována bývalá prodejna potravin spotřebního družstva JEDNOTA naproti kinu. Soukromá prodejna má nyní název VENUŠE.

Na mnoha místech Chrastavy se staví moderní rodinné domky. Poblíž výkonného ústavu semědelského na Bílokostelecké ulici vyrostla celá nová ulice, která dostala jméno VĚTRNÁ.

Při letošním zápisu dětí do 1. třídy základních škol bylo zapsáno rekordní číslo - 120 prvňáčků. V mnoha okolních městech se projevuje naopak sestupný trend. Tento potěšující stav je možno vysvetlit velkým počtem mladých rodin, které žijí na novém sídlišti na Slezském vrchu.

Některé třídy z obou místních základních škol byly po dobu tří týdnů v škole v přírodě. Část dětí prožila tu dobu v rekreačním zařízení poblíž hradu Orlík, ostatní pod Kletí u Českého Krumlova. (lobyt ve škole v přírodě dětem nešporil prospěl. Současně je to však přiznání faktu, že rdejší podmínky jsou vůči nedalekým tepelným elektráren v Hirschfel-

de (SRN) a v Turowě (Polsko) značně zhoršené. V tomto roce se řád občánkům nevyplácel finanční příspěvek ve výši 2000 Kčs (meri lidmi kvaný „pochřebné“). Peníze na sytu podpory příbyly věnovány na řešení krajně nepříznivé ekologické situace na severu Čech.

V posledních dvou letech se vedle státních škol rozšiřují také školy soukromé a církevní. Chrastavská občanka pí Dana Coufalová-Husáková, bývalá ředitelka MŠČ. I v Revoluční ulici, se stala ve škol. roce 1992/93 ředitelkou církevní školy v Liberci-Pavlovicích. (V Liberci bylo rovněž otevřeno soukromé tzv. Podještědské gymnázium. Také některá učiliště, např. pro kuchaře a činíky, jsou soukromá. Rodiče platí 8-10 tisíc korun ročně.)

Kromě občasníku REGION, který svými zpravodajskými informacemi nepokrývá pouze liberecký okres, ale uveřejňuje i příspěvky z Jablonecka, Semilské a Českolipska, začal od 4.12. vycházet další časopis s názvem LIBERECKÝ DEN. (V roce 1993 se má stát deníkem s barevnými ilustracemi.) Tento nový časopis seprobe hledá svoje vyhrazené raměření.

Do některých dalších ulic se zavádí plyn, který je ekologicky čistější než suhé palivo (uhlí). Byly zavedeny velké pokuty za knecistění ovzduší. Toto opatření se prorazí vztahuje na průmyslové závody a soukromé podnikatele. Na plynovou připojku od hlavního potrubí do domu a na zákoupení plynorečho kotla poskytuje stát nemávrašnou půjčku ve výši 15 000 Kčs.

Meri hlavní ráměry MÚ v příštím roce 1993 patří:

- vodovodní potrubí do obce Vítkov (rozvod do jednotlivých domácností bude proveden až v následujících letech),
- rekonstrukce budovy místní knihovny,
- plynofikace sídliště Štělecký vrch,
- 2. etapa úpravy Frýdlantské ulice („u Rejliček“ - Textilana),

CÍRKEVNÍ
A SOUKROMÉ
ŠKOLY

NOVÝ OKRESNÍ
ČASOPIS

PLYNOFIKACE

STAVEBNÍ AKCE
V ROCE 1993
(ZÁMĚRY)

CÍNNOST CÍRKVE
ČESKOBRATRSKÉ
(HUSITSKÉ)

- výstavba domu pečovatelské služby,
- výstavba 35 bytových jednotek (1+1, garsoniéry),
- plynofikace mateř. škol v Revoluční a Nádražní ul.,
- úprava zelené plochy ve Frydlantské ulici.

Aktionní činnost vyuvíjí v našem městě Jednota bratrská. Karel ing. Jan Šalán nám poskytl tuhoto informaci:

„V úvodu roku 1990 pořádala Jednota bratrská z Liberce evangelizaci v chraštavském kině. Leslo se na ní přes 250 lidí. Pro rájemce pak bylo vždy jednou za 14 dnů uspořádáno setkání. Počet těch, kteří uverili radostné kprávě o spasení v Pánovi Ježíši Kristu a pozitivně to změnilo jejich život, se ustálil nejprve na 25 lidech. Tí přiváděli však své známé a příbuzné, takže se dnešní počet pohybuje okolo padesáti. Jedná se o generacně vymáhané společenství od dětí (17) až po důchodce (10), které je převážně tvořeno celými rodinami, což je velmi pozitivní jev. Je pravděpodobné, že tu v budoucnu nebude pouze stanice JB Liberec, ale že v roce 1993 bude založen samostatný sbor Jednoty bratrské v Chraštavě. Scházíme se pravidelně každý pátek v 17,30 hod. v sále síně městského úřadu. Děti mají svoje vyučování zvlášť. Navíc se scházíme v domácích skupinkách a navštěvujeme se dle potřeby. Rádi kptváme našemu Pánu a modlíme se za pro-

spěch celého města, ve kterém žijeme. Všichni jsme srdečně sváni mezi nás.“

Mezi zdejšími podnikateli najdeme zcela zvláštní místo pan Karel Havlíček z Vysoké. Buduje velkým nákladem (přes 40 milionů Kčs) největší chovnou farmu

vzácného plemene koní achel-seke, pocházejícího ze Šíedui Asie. Je veden v celoevropském rejstříku chovných stanic, plíš o něm v odborném tisku mnoha západních zemí. V současné době se na přilehlém pozemku provádí rossahle serenní úpravy a staví se stáje pro 140 koní. V usedlosti p. Havlíčka, která byla podstatně renovována, jsou ubytovací možnosti pro zahranič-

K. HAVLÍČEK:
CHOVNÁ FARMA
KONÍ ACHAL-SEKE
(VYSOKÁ)
(viz Př. č. 5/92)

mí hosty, pro něž se tu budou rovněž pořádat jerdecké kurzy.

Po dokončení výstavby areálu se přejmě farma pana Havlička stane atrakcí, která naše město proslaví v zahraničí.

MOST STRŽENÝ POVODNÍ NA JERICI 1897

Významnou událostí tohoto roku byly nejspomě v květnu konané sv. FÜHRICOVY DNY. Hlavním organizátorem této velkolepé, dlouho předem připravované akce byl Městský úřad v Chrastavě a Společnost přátel historie města Chrastavy. Na oslavy znovuodhalení pomníku nejslavnějšího chrastavského rodáka byla pována delegace bývalých chrastavských občanů německé národnosti, kteří byli v roce 1945 vysídleni především do Bavorska, kde se sdružují ve spolku „Kratzauer Gilde“.

V pondělí 18.5. se konal v sále „Kordku“ slavnostní zasedání rady MÚ za přítomnosti hostů z Německa. Byl přítomen i starosta bavorského okresního [univerzitního] města Eichstättu, které v poválečných letech převzalo patronát nad vysídlencí z Chrastavy, pan Ludwig KÄRTNER.

V úterý 19. května probíhal hlavní den oslav. Dopoledne byla v místním katolickém kostele sv. Vávřince sloužena dvojjazyčná mše. Mezi čtyřmi kněžími byl i dr. Anton Böhm, bývalý chrastavský německý farář.

Těhož dne odpoledne v 16 hodin byl v parku za kostelem, před budovou školy (tedy na původním místě) znova slavnostně odhalen Führichův pomník, broncová busta umělce v nadživotní velikosti (dílo prof. Kundmanna z Vídně). Po prvé byl tento pomník odhalen roku 1898. Této slavnosti se za nádherného počasí účastnilo asi 300 lidí.

Večer se v chrámové lodi konal pěvecký a varhanní koncert, při němž vystoupil soubor z Benešova u Prahy.

Po dobu celého týdne se konala v zasedací síni městského úřadu výstava reprodukcí grafických listů malíře Josefa Füch-

FÜHRICOVY

DNY

(18.-19.5.92)

(viz PŘ. č. 1+2/92)

STAROSTA

L. KÄRTNER

(SRN)

DVOJJAZYČNÁ

MŠE

ODHALENÍ

POMNÍKU

J. FÜHRICHA

(viz PŘ. č. 2/92)

PĚVECKÝ

A VARHANNÍ

KONCERT

(viz PŘ. č. 1/92)

richa. Kopie byly pořízeny z originálů uložených v liberecké galerii, která pořadatelům vysla velmi ochotně vstříc. Výstavě dominoval Führichův cyklus výjevů z českých dějin, který vytvořil během svých studií v Praze pod vlivem myšlenek českého národního obrození.

Kromě širokopisné brožury byly vydány i dva druhy upomínkových pohlednic (pořešť Jos. Führicha, reprodukce olátního obrazu „Maria v zeleném loubí“, který umělec věnoval na vrcholu slávy svému rodnému městu).

U příležitosti Führichových dní vydala Společnost přátel historie města Chrastavy již 5. číslo historického občasníku BULLETIN.

Oslav se zúčastnili také žijící potomci velkého malíře: pan Hans Wackerle z Forchheimu (SRN), pan Peter Wackerle z Zirle u Innsbrucku (Rakousko) a paní Emma Oerstová z Winterthuru (Švýcarsko). U pomníku jeho jménem promluvil p. Hans Wackerle. Těn také předal Společnosti jako dar kopii rodinné kroniky rodu Führichů. Začal ji psát umělcev otec Wenzel, pozoruhodná je pasáž, kterou do kroniky vepsala Bertha Kralzmannová (dcera dalsího významného chrastavského malíře), která se ve Vídni provdala za Führichova syna Lukáše. Poslední sáčnam v rodinné kronice pochází z roku 1958. Volný překlad kroniky do češtiny a německá kopie jsou uloženy v archivu Společnosti. (Pan Wackerle poslal knižní vydání 32 Führichových dopisů rodičům a sestře pod názvem „Dopisy z Itálie“ (Briefe aus Italien)). Tato akce byla vlastně jakýmsi pokusem o smíření s násidlenými Němcí, neboť Chrastava je pro ně i pro dve české poválečné generace rodinným městem. (Zatímco např. v Duchcově byl obnovený pomník německého minnesängra

Walthera von der Vogelweide (13. století) krátce po slavnosti poničen a zneuctěn, Führichův pomník stojí nepoškozen a zdoben květinami.)

Zajemci o minulost Chrastavy čerpají poznatky většinou z německy psaných vlastivědných pramenů. V prosinci předal předseda spolku „Krakauer Gilde“ pan Arno Mießler do archivu Společnosti dalsí cenný příspěvek.

Jde o strojopisný (německý) přepis pozoruhodné kroniky,

která byla v originále psána kurentem.

Autorem díla, které má 590 stran a je doplněno 33 ilustracemi, je GREGOR KNESCHE (1843–1921).

Tento muž byl povoláním řezník a o historii měl

zájem pouze jako amatér. Nebyl městským oficiálním kronikářem, jde o kroniku soukromou. Studoval archivní listiny a jeho práce má značnou historickou hodnotu. Začíná historií slovanského osídlení, uvede slovenský původ jeho zakladatelů. Neomezuje se pouze na události ve městě, mnoho míst věnuje dějinám šlechtického rodu Doninů na Grabštejně, období vlády Jiřího Mehla ze Štělic, Trautmannsdorffů a Clam-Gallasů. Kronika roznamenává mnoho událostí spojených s dějinami našeho města, cizích vojsk, s období protireformace v podélohorské době (exulantů) atd.

(Dále významnou kronikou o dějinách Chrastavy je kronika městského písáře Tobiáše Lichtenera, který působil v našem městě v době po bitvě na Bílé hoře. Ač byl původně luterán, přestoupil formálně na katolickou víru. Jeho dílo však v našem městě nemáme, originál se ukratil a opis je pro nás patrně nedostupný.)

KRONIKÁŘ

GREGOR KNESCHE

KRONIKÁŘ

T. LICHTNER

(17. stol.)

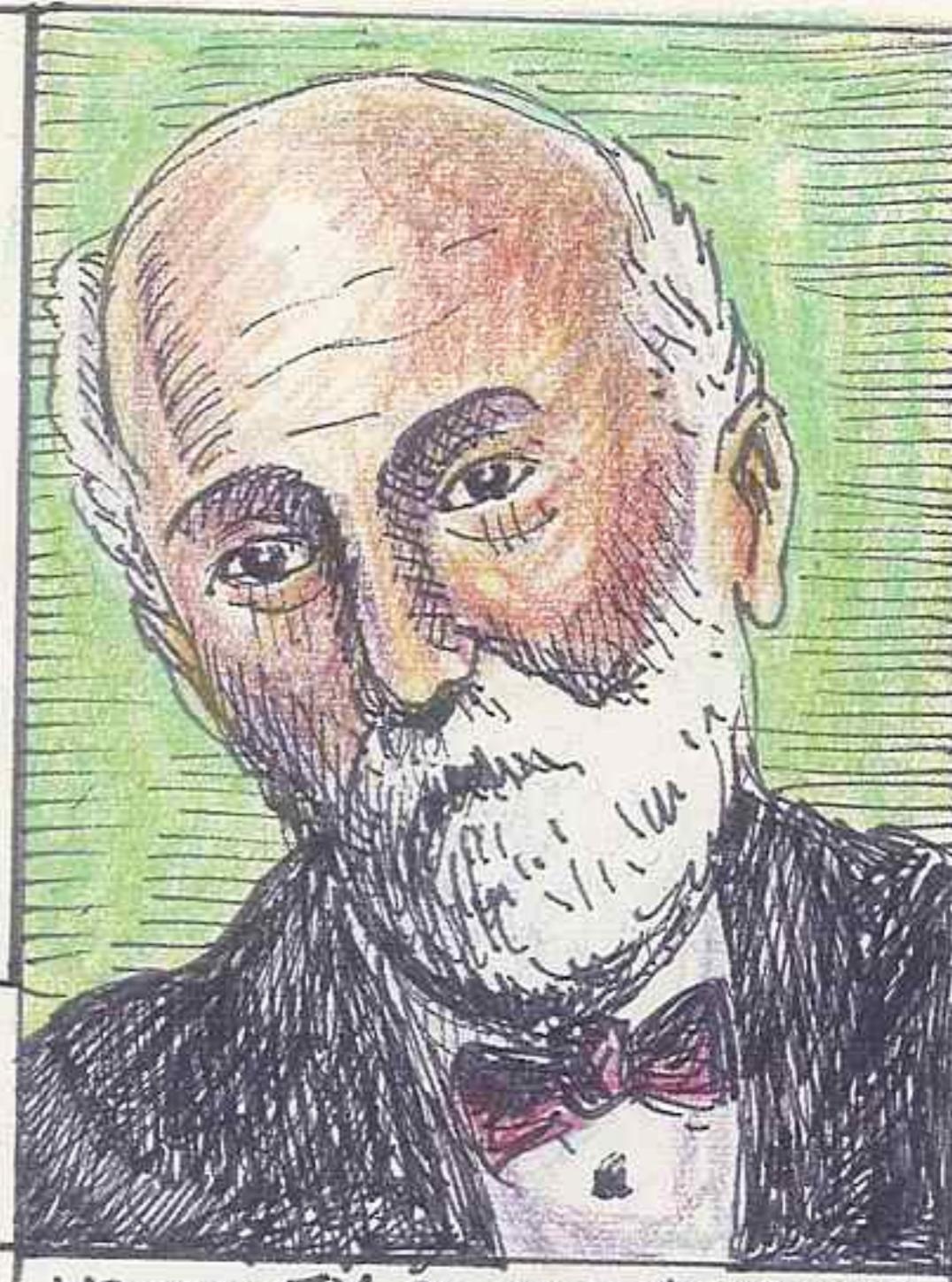
Několik statistických údajů:

V roce 1992 se v našem městě narodilo celkem 69 dětí,
35 chlapců + 34 dívčat.

Jde o nejnižší počet za několik posledních let.

V tomto roce zemřelo 41 občanů.

Bylo urazeno 37 sňatků.

KRONIKÁŘ GREGOR KNESCHE

Vítání občáneků (novorozenatů), zlaté svatby a oslavy významných životních jubileí byly i nadále organizovány občávkami členy bývalého SPOZu.

Privatizované městské kino není samozřejmě dotočeno státem a musí si na sebe samo vydělat. Na plakátech se proto objevuje naprostá většina filmů a produkce USA, většinou sov. akční filmů plně násilí a krve, Bohuslav na tyto filmy chodí nejvíce diváků. Z českých filmů měly největší úspěch u obecenstva "Jankovský prapor" a "Černí baroni". Oba filmy čerpají z prostředí čs. armády v 50. letech.

Rychle přibývá v rodinách videorekordéry a satelitních antén (na některých domech jsou dvě až tři), které umožňují příjem desítek různých programů. Uvažuje se o zřízení videopůjčoven, kde by si půjčovatel mohl za přiměřený poplatek vypůjčit videokazety z dostatečně širokého výběru. Roste počet lidí, velmi často mladých, kteří hledí před obrazovkou mnoho hodin denně. Video doma v rodině se stalo konkurencí kina. Velká část videokaret přináší právě kopie akčních filmů.

Mezi naostřenky pátečních a sobotních diskoték se snížila věková hranice. Leckdy zde převládá mládež ve věku 13-14 let.

Herna na rohu náměstí ukončila po vyřízení roční smlouvy svou činnost. U hracích automatů převládala také nesletilá mládež.

Po listopadu 1989 se jistě očekávalo, že po rozpadu organizací jako byl Bionýr a Socialistický svaz mládeže, kde by

STATISTIKA:

- narození,
- úmrtí,
- sňatky

OSLAVA JUBILEÍ OBČANŮ

PRIVATIZACE KINA

ZMĚNY VE ZPŮSOBU ŽIVOTA

- VIDEOFILMY

- DISKOTÉKY

- HERNA

- VOLNÝ ČAS DĚtí

lomásové členství často povinné, vzniknou skutečně dobrovolné organizace dětí a mládeže, založené na rájmu. Obnovený skautská organizace však podchytila pouze nevelké procento mladých lidí a má problémy s nedostatkem vedoucích. A tak pasivní sledování filmů a videoprogramů jsou často jedinou rájmovou činností.

SKAUTING

Martina Horáčková dosahuje porovnatelných výsledků při soutěžích v orientačním běhu (rovněž oba její rodiče, ing. Miroslav Horáček a ing. Stanislava Horáčková, byli před lety úspěšními sportovci v klubu Slávie VŠST Liberec). V přeborech republiky obsadila ve své kategorii d. místo a současně se letos mistrovstvím světa v orientačním běhu ve Finsku.

ÚSPĚCHY

CHRASTAVSKÉ SPORTOVKYNĚ

Během roku bylo několikrát svíženo jízdne ve verejných dopravních prostředcích. Okáňe Chrastavy dojízdějící denně do zaměstnání do Liberce, do Hrádku či do Frýdlantu poznali důsledky tohoto opatření velmi citelně na své kapsy. Od začátku roku 1993 přijídu sro. dělnické jízdenky, které poskytovaly držitelům snačnovslevou, úplně krušeny a do práce se bude denně dojízdat za plně jízdne.

ZNEVÝHODNĚNÍ DOJÍZDĚJÍCÍCH

Bylo také zdraženo poštovné (dopisnice, dopisy, balíky).

Nový ministr školství, dr. Petr Pitha, byl v době totality užitně vysvěcen na biskupa. Působil jako profesor na pedagogické fakultě UK v Praze. Ve školské politice nastavá stanovisko názorové tolerance, varuje však před zaváděním novot, které by vedly ke snacnému poklesu kárně na školácku. Platy učitelů se konečně svýšily na důstojnou úroveň. Přesto se množí příprady, kdy absolventi pedagogických fakult do škol k učitelské práci nepostoupí a hledají lepší placené zaměstnání především u soukromých firem. - Učitelům byly rvízeny povinné díldenní úvazky (počet vyučovaných hodin), mají dnes možnost vybrat si z většího množství učebnic pro tentýž předmět. Nadále trvá na základních školách nedostatek učiteli cizích jazyků - němčiny a angličtiny.

PROBLÉMY

VE ŠKOLSTVÍ

ZVÝŠENÍ UČITELSKÝCH PLATŮ

Celostátní tendence k privatizaci zdravotnické vede lékaře k tomu, aby otevřali soukromé ordinace. To je však spo-

PRIVATIZACE ZDRAVOTNICTVÍ

jeno se značnými finančními náklady, které většina lékařů nemá momentálně k dispozici. Byl vypracován nov. odovzdy systém, jímž se hodnotí (a finančně propočítávají) jednotlivé úkony lekařů. Do konce roku 1992 nebyla v Chrastavě zřízena zádna soukromá ordinace.

PŘEDVOLEBNÍ BESEDY

V předvolebním období se konaly v M-klubu besedy s poslanci a kandidátkou, a to s MUDr. Petrem Čermákem a Ing. Jiřím Jancárym. Dr. Čermák se po volbách stal federálním ministrem místního zastupitelstva ODS. Týden před volbami se konal u kašny na náměstí místních občanů, na němž vystoupila s programem i oblíbená drožice komiků Paleček a Janík.

Za jednoho z horších srpnových dnů byl na chrastavské přírodní koupaliště „Oko“ přivolán pohotovostní páhroník vrtulník zdravotní služby, neboť tam byl při koupání postižen infarktem místní občan František Hálnek. Přes rychlý pásah lékařů se však nepodařilo jeho život zachránit.

Na Panenské Hůrce byl uspořádán prázdninový tábor pro postižené děti. Organizovala jej nadace SVÍTÁNÍ z Jablonce nad Nisou.

V Nové Vsi se pravidle prestavba objektu bývalého učňovského internátu (na křižovatce s odbočkou na Mlýnici a Frydlant).

Vypravené budově má být léčebna pro narkomány a ústav pro postižené osoby. Na veřejné schůzi se obyvatelé N. Vsi postavili proti zřízení této instituce v jejich obci. Doprve po důkladném vyšetření vyjádřila většina souhlas a začalo se s úpravami.

Několikrát během roku se objevily v okresních novinách krátké správy o Chrastavě v souvislosti s trestními činy. Došlo ke krádežem jízdních kol a mědi. Zloději měd (plechy, dráty) prodávají ve sběrných odpadových surovin, kde se za ni dobré platí.

Rómské (cikánské) rodiny, které říjí svale v našem městě, přechovávají ve svých bytích často velké množství svých příbuzných, kteří sem každým zimním přijíždějí ze Slovenska. Protože zde nepracují, dopouštějí se trestné činnosti.

V průběhu roku 1992 se zpět do Chrastavy nevrátila ani jedna z rodin, které se v období totality ilegálně či legálně vystěhovaly. Tito lidé říjí v SRN, v Rakousku a v Austrálii.

VRTULNÍK NA KOUPALIŠTI

TÁBOR PRO POSTIŽENÉ DĚTI (viz P.R. č. 7/92)

LÉČEBNA PRO NARKOMANY

TRESTNÉ ČINY V TISKU (viz P.R. č. 4/92) (viz P.R. č. 6/92)

PŘÍLIV RÓMU

EMIGRANTI SE NEVRACEJÍ

Uhojírenský podnik ELITEX má nejistou budoucnost. Chystá se do sv. velké privatizace. Za uplynulá léta byli jeho montéři mezi sedmi, kdo mohli (služebně) cestovat do daleké cizinny, která byla většině občanů nedostupná. Neměli lehkou úlohu. Museli v konkurenci se západními, lepe technicky vybavenými kolegy reprezentovat nás ve vývoji se opoříující průmysl.

Jedním z chrastavských montérů byl i p. JAROSLAV MOUCHA. Jeho rázitky a dojmy jsou zajímavé, a proto jsem s ním uspořádali interview.

- Čím jste původně vyučen a jaké druhy textilních strojů jste v cizině montoval?

Jako většina montérů jsem i já začínal jako samečník v bývalém Tofexu. Tak různá člověk pro práci montéra nejde a umí si pak se vším poradit, když musí daleko od domova spolehat jen na sebe. Montoval jsem především stro. hákobý a autosuky...

- Co patří k povinnostem našich montérů v zahraničí?

Rozhodně to není pouze samotná montáž strojů. Je nutno do obsluhy strojů a jejich údržby poškolit místní kadry, aby byli schopni po našem odjezdu vzniklé poruchy sami opravit. K tomu je vedle dobré znalosti řemesla nutná i minimální jazyková snalost.

- Vě kterých zemích jste pracoval jako montér Elitescu?

Vě všech okolních státech, ale také v Jugoslávii a na Kypru. Více než rok jsem pracoval až v dalekém Mexiku.

- Začneme Mexikem. Rok je dost dlouhá doba, aby člověk cizí pení dosud dobrě poznal. Co podnebí? Dorozumívání?

Společenské konflikty?

Podnebí je tam subtropické, na Štědrý den tam bylo 25 stupňů nad nulou. Města, kde jsme pracovali, byla položena vysoko nad mořem. Museli jsme si rozhkat na řídký vzduch, rychle jsme se unavili... Zářil jsem tam zemětřesení 8. stupně. Není to řádná legrace, věřte mi. A ja vy? Před odjezdem jsem měl jakési ráckady španělštiny. Během polystu jsem se

ROZHOVOR
S MONTÉREM
ELITEXU
p. JAROSLAVEM
MOUCHOU

MEXIKO

samozřejmě zdokonalil. Lidé jsou tam mnohem temperamentnější. Přesto však musím přiznat, že v pracovní době se dokárali podružit disciplínu leckdy lépe než mnozí u nás.

Přála se na konhassy... Těch jsem tam skutečně viděl doslova. Majitel firmy „El Centenario“ ve městě Puebla měl dvě soukromá letadla a 16 osobních aut... Občas se stalo, že auto někde zapomněl, ani nevěděl kde. Na druhé straně stovky řebrajících dětí, které měly jistě sedět ve školních lavicích, ale místo toho pondělaly vydělávat. Na tohle jsme si říkali ...

- A co Indiani?

Ti tvorí v Mexiku snažnou část obyvatelstva. My máme pod vlivem knih H. Maye a filmů o Winnetuovi velmi zkráslené představy, že má každý Indian ve vlasech orlí pera, jezdí na koni a kouří dýmku míru. V Mexiku jsou to většinou semědělci, pastevci, kruční hrnčíři. Keramické výrobky a ručně šitné látky s pestrobarevnými ornamenty bývaly na tržiště středem pozornosti.

- Stala se vám tam nějaká neobvyklá příhoda?

Když jsme přijeli do Mexika, bylo nám divné, že nám násť ruský pitelský kárad nedoporučoval jezdit městskými autobusy. Brýl máme raději jezdit taxíky, i když je to dražší. Neuposlechli jsme, chtěli jsme poznat, jak vypadá běžný život. Autobus byl přecpaný k prasknutí, ozýval se pláč dětí a kejhání hus - a vtom se to stalo! Co? Když jsme na jedné zastávce vystoupili, můj kamarád ke svému překvapení zjistil, že mu kdosi v té hlačenici vyřízl z kádho kapsu i s peněženkou. Od té doby jsme leccos pochopili a byli jsme mnohem opatrnejší...

- Co vám ještě utkvělo se vzpomínek na Mexiko?

Pracovali jsme také pro firmu Acrimes a kromě města Puebla jsme měli možnost poznat také hlavní město Mexiko City. Vysokové rozhledny a různá haku v záduchu způsobovaly některým z nás nepříjemné praskání v uších, leckomu se spustila z nosu krev... K nezapomenutelným ráckům patří bezesporu karneval „Velká mexická noc“, který se snad dá přironat pouze ke světovnárodnímu brasilskému karnevalu v Rio de Janeiru. Mexičané jsou většinou velmi pobožní katolíci a

sošky svatých jsme viděli leckde i přímo v provozech textilních továren. Někdy tam přišel i kněz...

- A co Kypr?

KYPR

Přiletkeli jsme z Prahy do Larnaky. Napětí mezi Turky a Řeky, které vyvrcholilo válkou v roce 1974, je tu stále ještě znát. Jsou tu vojaci OSN, které mají zabránit případným novým nepokojům. V Nikósii, hlavním městě ostrova, jsme viděli osnaté dráty a pysics s pískem. Za našeho pobytu nastěstí k každým incidentům nedošlo.

- Jaké byly vaše první dojmy ze Středomoří?

Člověk si pochopitelně nejdříve všimne toho, co doma ve vlasti není. Všude tu rostou palmy, podnebí bylo občas nesnesitelně horké, půda neuveritelně výprahlá... Udivilo nás, že nikdo neramykal své auto na parkovišti před hotellem, neramykaly se ani hotelové pokoje. Milé překvapení pro nás bylo, když jsme se seškali s několika kyprskými absolventy liberecké VŠST, kteří stále ještě mluvili dobře česky. Zastavají ve své osnovní vlasti dosud vysoká postavení ve zdejším průmyslu. Památkou na dřívější anglickou nadoládou je levosmazaný dopravní provoz. Mezi spoustou turistů, kteří sem přijeli za jižním sluncem, bylo i několik Čechoslováků.

- Byla tam nějaká konkurence našich textilních strojů?

Naše stroje jsme montovali přímo v Nikósii pro firmu Christodulidis. V téže továrně byli i němečtí montéři firmy Schlauhorst.

- Jak jste se dorozumívali na Kypru?

S německými montéry jsme si vyměňovali zkušenosti samozřejmě, ale v hotelu a v obchodech byla nutná angličtina...

CELKOVÉ HODNOCENÍ PRŮBĚHU ROKU 1992:

Dominantní událostí roku byly červnové volby, jejichž následky ovlivnily další chod událostí celého roku.

Privatizace obchodů spojená s dražbami v sále kina znamenala podstatné zlepšení obchodní sítě. Pořádně je, že jednou z nich starostí majitelů soukromých obchodů a jiných provozoven byla možná omítnka a nápravné reklamní štíty. Bezesporu to přispělo k lepšímu vzhledu města, především jeho centra.

Městský úřad nemálo aktuálně přispěl k úpravám v různých částech

SHRNUTÍ
UDÁLOSTÍ
A
VÝVOJOVÝCH
TRENDŮ
V ROCE 1992

města. Aktivita širší veřejnosti však byla malá, jak o tom svědčila nevelká účast na veřejných zasedáních.

Část obyvatel trpěla určitou existenční nejistotou, objevilo se několik desítek neraměstnaných. Zdá se, že tento dříve neruámy jev má i kladný vliv: zlepšilo se pracovní tempo, lidé si více věnují svého pracovního místa.

Ukazuje se, že mohutnost soukromé podnikat uspokojuje splnění touhy po seberealizaci mnoha našich občanů i přesriziko, se kterým je podnikání spojeno. Dobní podnikatelé si však stěžují na vysoké daně, protože se před započetím podnikání většinou zadlužili půjčkami v bankách.

Množství sborů a jeho sortiment se zlepšily, např. rásobování čerstvou zeleninou a ovocem. V porovnání se situací v nedávné minulosti přibyl počet obchodů a restaurací.

Mohutnost kupovat kvalitní sbory a nedostatek finančních prostředků vede v mnoha případech k krádežím, které jsou hlavní součástí rostoucí kriminality. Hovoří se o všeobecném zhoršení mezilidských vztahů, a velké části se projevuje apolitičnost a přednostní snaha uspokojit vlastní soukromé pájmy.

Mladí muži, kteří nastoupili základní vojenskou službu, uvolnali její zkrácení o šest měsíců.

Cestování do ciziny se stalo samozřejmým doplňkem životního stylu. Některí občané si našli v sousedním Německu dočasné zaměstnání (na několik měsíců), protože při současném směnném kurzu marky ke koruně (1DM = 18,50Kčs) se droměstění výdělek rovná téměř celoročnímu příjmu u nás.

V závěru roku nastaly přípravy na klidné a pokojné rozdělení Československé federativní republiky na dva zcela samostatné státy, Českou republiku a Slovenskou republiku.

Dosavadní vlajka by se po 1. lednu 1993 stala státní vlajkou České republiky. Hymna zůstane stejná. Pročítá se se zavedením české měny, poštovních známek atd. Premiérem bude dosavadní předseda vlády České republiky Václav Klaus. Prez -

dent by měl být zvolen v průběhu ledna a se vší pravděpodobností to bude Václav Havel, který v červenci 1992 odstoupil z funkce federálního prezidenta.

Jen málokdo má z chystaného rozdělení společného státu radost. Nacionalistické tendenze v řadách části slovenské veřejnosti a odlišný ekonomický program nejsilnější politické strany na Slovensku - HZDS rozhodnutí o rozdělení státu uspěly.

Vyskytuju se názory, že změněním a oslabením našeho státu zvýší silu organizací ko. sudetských Němců, jejichž mluvčím je dr. Franz Neubauer, aby jim nás stát vyplatil náhradu za zkonfiskovaný majetek a aby měli právo na návrat do své bývalé vlasti. Tímto nebezpečím ohrožují především některé levicové listy, ale v praktické politice vůči SRN se tento problém hlbceji neprojednává.

Uplnělý rok 1992 byl bohatý na události. Přes různá ne-populární opatření (zvýšení cen, neraměstnanost, neshody mezi českými a slovenskými představiteli) je velkým kladem, že vývoj probíhal uvnitř státu celku klidně, zatímco v některých státech (Jugoslávie, bývalé republiky SSSR) po celý rok zúřila občanská válka a jiné ozbrojené konflikty, které si vyžádaly desetitisíce lidských životů a nesmírné materiální škody.

v Chrastavě 15. května 1993

Zápis provedl:

PhDr. František Vydra,
městský kronikář

Arg. Výběru

ROK 1993

[úvodní část]

Rok 1993 byl prvním rokem existence samostatné ČESKÉ REPUBLIKY. Tov. Česká a Slovenská federativní republika byla k 1.1.93 rozdělena na dva zcela nezávislé státy. V průběhu roku byly velmi promyšleně a postupně nahrazány z oběhu dřívější mince a bankovky a dávány do oběhu nové. Staré bankovky byly opatřeny kolky. Celá tov. měnová odložka proběhla bez jakékoli paniky.

Na nových bankovkách jsou zobrazeny významné osobnosti z českých dějin: Přemysl Otakar I. (20 Kč), Alena Česká (50 Kč), Karel IV. (100 Kč), Jan Amos Komenský (200 Kč), Božena Němcová (500 Kč), František Palacký (1000 Kč), Ema Destinnová (2000 Kč) a T. G. Masaryk (5000 Kč).

VZNIK
ČESKÉ
REPUBLIKY

(viz PŘ. 1/93)

Také poštovní známky s nápisem „Československo“ byly průběžně nahrazovány postupně novými známkami s nápisem „Česká republika“. (Staré poštovní známky pozbýly platnosti dne 1.10.1993).

(viz PŘ. 1/93)

Dne 2. února 1993 byl zvolen do čela nově vzniklého státu prezident Václav HAVEL. Mezi Českou republikou a Slovenskem byla zřízena státní hranice s celnicemi. O některá nevelká pohraniční území v Beskydech se vedou spory o to, kam budou patřit. Mezi ČR a SR existuje celní unie. Vedou se jednání skupin expertů o majetkovém vyrovnání obou částí bývalé federace.

V. HAVEL
PREZIDENTEM ČR

Ekonomická situace na Slovensku je podstatně těžší. Procento nezaměstnanosti více než pětkrát výšší než v Čechách a na Moravě. Hodnota 1 Sk dosahuje nyní asi 0,80 Kč. Autoritační vláda populistického premiéra Vladimíra Mečiara vytváří svým vztahem k maďarské národnostní menšině nezádoručí napětí mezi Slovenskem a Maďarskem. Projevují se nacionalistické tendenze, které přehnaně zdůrazňují slovenské izolovanost.

SITUACE
NA SLOVENSKU

Velmi nestabilní a nepřehledná je politická situace v Rusku. Ekonomický chaos neumožňuje rychlejší zavádění demokratických reforem. Hodnota rublu velmi poklesla (za 1 US dolar téměř 2000 rublů), míra inflace je značná. Začátkem října došlo k puči proti prezidentovi Borisi Jelcinovi. V čele spiknutí byl předseda Nejvyššího sovětu Ruslan Chasbulatov (čečenské národnosti) a viceprezident gen. Alexandr Rukoj. Budova „Bílého domu“, sídla parlamentu, byla dobývána tanky (asi 150 mrtvých). Vůdci puče byli zatčeni a uvězněni ve věznici Lefortovo. President Jelcin rozpustil parlament a zajistil si velkou pravomoc vydáním tzv. presidentských dekretů. Vyhledal na 19. prosince termín no-

PROBLÉMY
V RUSKU

vých voleb do parlamentu. Strana reformistů známá „Volba Ruska“ (Borodov Poccu) nedosáhla očekávané procento hlasů a velkým překvapením bylo výrazné volební vítězství nacionálně-liberální strany Vladimíra Žurinovského. Tento politik se netají plány na obnovu ruského impéria a vydal provokativní knihu „Poslední útok na jih“, v níž líčí tažení ruské armády k Indickému oceánu. Pro své relikácké cíle a neomalená prohlášení bývá přirovnáván k A. Hitlerovi v době před uchopením moci. Veřejně prohlašuje, že se stane v roce 1996 ruským prezidentem.

Po celý rok 1993 pokračovala občanská válka v Bosně. Úpicím obyvatelům v obklíčeném Sarajevu a v několika muslimských enklávách (Trebrenica, Turla, Gorazde, Maglaj) je v prostředku OSN posílána humanitární pomoc (potraviny, oděvy, léky), pořádají se peněžité sbírky na pomoc bosenským dětem. Na území bývalé Jugoslávie jsou jednotky UNPROFOR (United Nations Protecting Forces), mezi nimi i několik selských vojáků. Počet útečenců převyšuje půl milionu, zahynuly desetitisíce civilistů, bylo zničeno množství budov, např. historický most v Mostaru přes řeku Neretvu. Přes četná jednání a úsilí diplomátů se dohodnutá příměří znova a znova poruší. Brzké vyřešení tohoto palčivého problému se nezdá pravděpodobné.

Neklidnými místy na mapě současného světa jsou nadále dvě oblasti: Bližní východ (Izrael-Palestina) a Jihoafrická republika, kde se v dubnu příštího roku připravují multirasové volby. Také v Gruzii si místní nepokoje vyžádaly mnoho obětí. Občanská válka růží i ve vzdáleném Afghanistánu a v bývalé sovětské republice Tádžikistánu.

V sousedním sjednoceném Německu docházelo v průběhu roku opakovně k rasistickým akcím neonacistických skupin, při nichž se stali oběťmi kurečtí „gassarbeiteri“.

ČESKÁ REPUBLIKA je se všech ev. poskomunistických zemí při ekonomické transformaci nejúspěšnější. Inflace je minimální, procento neraměšnanosti dosahovalo na Liberecku ke konci roku pouze 3,4%. Vláda i parlament usilují o vstup do Evropské unie (dříve EHS) a chtějí, aby se česká armáda stala v budoucnu součástí NATO.

Velkým problémem, který vážně knepokojuje občany, je rostoucí kriminalita. Nejde pouze o trestné činy jednotlivců, ale rovněž o tzv. organizovaný pličin (mafie). Policie nemá odpovídající početní stav členů, ani patřičné technické vybavení. Přes naše území vede několik tras pro pašování drog z Východu do západních zemí. Existuje i domácí česká droga pervitin (přezdívka „perník“), která patří mezi silně návykové.

OBČANSKÁ VÁLKA V JUGOSLÁVII

OHNISKA NAPĚTI VE SVĚTĚ

EKONOMIKA V ČR

KRIMINALITA

Kromě zkrácení základní vojenské služby mají mladí muži ve věku 19 let možnost krv. alternativní služby. Jde o pomoc ve zdravotnictví, stavebnictví a jiných oborech. Tato služba je však delší.

Od 1. ledna 1993 byly krušeny slevy jízdného autobusem a vlakem pro ty, kdo každodenně dojíždí sámoto dopravními prostředky do zaměstnání.

Od začátku tohoto roku byla u všech druhů zboží a služeb připočítávána k původní ceně krv. daně k přidané hodnoty. Normou také je, že každý občan musí hlásit jednou za rok souhrn všech svých finančních příjmů, aby mohla být vypočtena daně, kterou zaplatí státu.

Roste počet bank a různých druhů pojištoven. Probíhá rozsáhlá privatizace ve zdravotnictví (soukromé ordinace lékařů a klinik lékařů).

Za velké účasti nejsírsí veřejnosti bylo zahájeno 2. kolo kupovné privatizace. - Přibývají soukromých středních škol nejrůznějšího zaměření.

Podle krv. restitučního zákona dřívější majitelé domů, provozních budov a pozemků, jimž byl majetek po r. 1948 konfiskován, mají právo dožadovat se náhrady. O své vlastnictví se v poměrně velkém počtu hlásí příslušníci šlechty, kteří od konce války žijí v cizině.

Tyto nároky na závarený majetek v pohraničí chce uplatnit i krv. landsmannschaft čili krajanské sdružení odsunutých sudetských Němců, jehož mluvčím je dr. Franz Neubauer. Tyto požadavky však nepodléhají zákonu o restituci, protože tento majetek byl zkonfiskován na základě dekretu Benše z roku 1945.

V průběhu roku bylo povinností občanů nechat si posudit do občanských průkazů stsásní příslušnost České republiky. Mnoho Slováků žijících trvale na území České republiky pořádalo o státní občanství ČR. Průběžně se vydávají nové cestovní pasy s novým státním znakem.

Česká republika si ponechala bívalou československou vlajku jako jeden ze svých státních symbolů. Slovenská vlajka se skládá ze tří pruhů, uprostřed je umístěn znak s dvojitým křížem a třemi orcholy. Prezidentem Slovenské republiky byl zvolen Michal Kováč. - Klidné rozdělení ČSFR na ČR a SR je vysoko ocenováno v zahraničí jako kultivovaný rozchod.

NOVÝ DAŇOVÝ SYSTÉM

PRIVATIZACE

RESTITUČNÍ ZÁKON

(viz PŘ. 6/93)

STÁTNÍ OBČANSTVÍ

SYMBOLY ČR

**MĚSTSKÝ
ÚŘAD**
(viz Přč. 7/93)

Cínnost Městského úřadu v Chrastavě:

MU měl v roce 1993 celkem 24 zaměstnanců. Byl vyhořen do technicko-správní odbor.

Městská rada se skládá z osmi členů: ing. Výhnánek, P. Medřický, ing. Svobodová, ing. Bečvář, ing. Žížka, J. Zisko, ing. Háj, CSc., M. Simková. Rada se scházela pravidelně jedenkrát každý 14 dní, schůze saskupitelstva se koná jednou za dva měsíce.

Z cinnosti MU si podrobují povinně odboru pro záležitosti občanů. V jeho kompetenci pracuje několik komisí.

Sociální komise se zabývá situací důchodců a tříčtvrtí sociálních případů. Zabývá se rovněž záležitostmi klubu důchodců.

Bystrová komise dohledává na přidělování a výměnu bytů.

Porádková komise projednává případy porušování veřejného pořádku a v rámci své omezené pravomoci vydává napárovu.

Kulturní komise má na starosti práci městské knihovny, sleduje činnost M-klubu, povoluje a schvaluje zábavní podniky.

Během roku 1993 pokračovala v našem městě privatizace bytových domů. Z bývalého bytového fondu města bylo odkoupeno celkem domů v hodnotě 8,2 milionu Kč.

Zásluhou Městského úřadu došlo v tomto roce k několika významným stavebním akcím.

a) Na Bílokostelecké ulici se buduje dům pečovatelské služby pro staré a osamělé občany. Tempo, jímž stavba této budovy pokračuje, je obdivuhodné. Termín ukončení a předání celého objektu do používání je duben 1994.

b) Na sídlišti na Škréleckém vrchu byl v rámci kompletní bytové výstavby postaven dům s 28 bytovými jednotkami s nižším majetním.

c) Ukončila 1. etapa výstavby vodovodního potrubí pro obec Vítkov. (V další etapě se plánuje rozvod vody do jednotlivých domů obce.)

d) Ve Frýdlantské ulici pokračovaly práce při výkopu a pokládání plynovodního potrubí a některých dalsích úprav inženýrských sítí, byly nově zřízeny dlážděné chodníky (úsek od panelárny k Textiláře).

e) Budova bývalého muzea (na rohu náměstí - naproti budově Městského úřadu) byla podrobena generální rekonstrukci. Práce byly zadány stavební firmě Haster a pokračují značným tempem. Po dokončení přestavby v roce 1994 tu bude umístěna obřadní síň, městská knihovna, pobočka banky a znovuotevřené městské muzeum.

**STAVEBNÍ
AKCE**

- dům pečovatelské služby

- komplexní bytová výstavba

- vodovod do Vítkova

- plynifikace Frýdlantské ulice

- rekonstrukce muzea

f) Byla zahájena a rychlým tempem pokračuje přestavba „Zámečku“, stojícího na levé straně při silnici č. 13 při výjezdu z města směrem na Bílý Kostel. Po jeho dokončení by měl být objekt pro svou příznivou polohu využíván jako motoresk. (Po otevření silničního hraničního přechodu v Krádku nad Nisou se očekává na této silnici podstatně větší provoz ve směru ze Žitavy do Liberce.)

- rekonstrukce „Zámečku“

g) Zřízením kotelny na plyn na sídlišti na Šledeckém vrchu a převedením několika dalších kotelny ve školských zařízeních (MŠ v Revoluční ulici a MŠ v Nádražní ulici) na topení plynem ubylo ve městě zdrojů znečištění ovzduší.

- kotelny na plyn

h) MÚ nezapomíná ani na historické památky na území města. Došlo k rekonstrukci secesního železného mostu přes Jizeru, který je uznávanou technickou památkou. Začalo se s restaurátorskými pracemi při záchrane několika cenných pískovcových náhrobních desek zasazených do zdi za kostelem.

- oprava secesního mostu
(viz PŘ Č. 4/193)

- oprava náhrobních kamenů

i) Z popudu MÚ začaly práce při úpravě hřbitova. Byly opraveny obvodové zdi, důstojně je zřízeno kolumbárium s urnami zemřelých. Dochází k úpravám zelených ploch. (Došlo k dohodě s představitelem „Krautauer Gilde“ o tom, které hroby dřívějších německých občanů města budou přemístěny a nadále udržovány a které budou definitivně zrušeny.

- úprava hřbitova

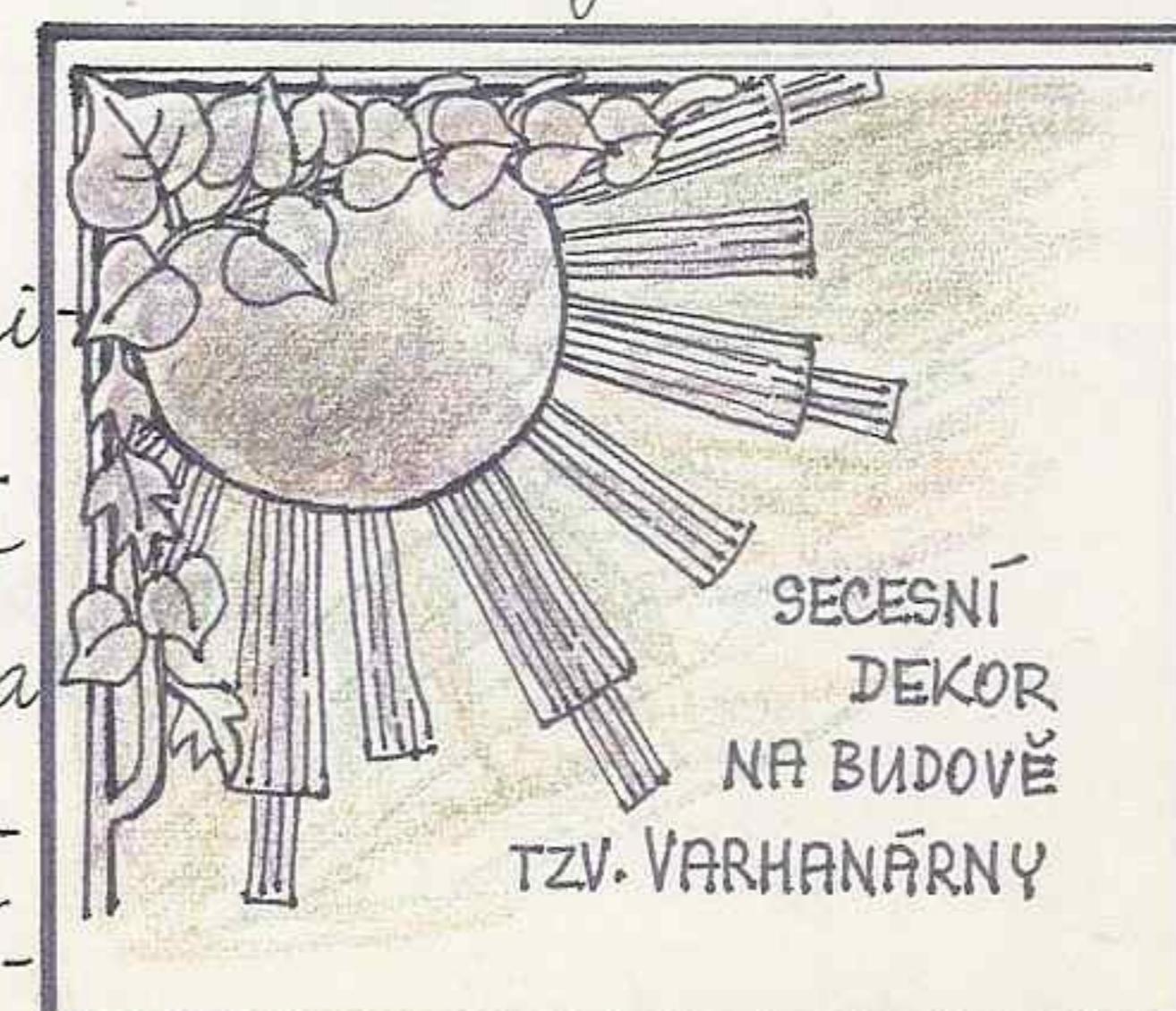
MÚ využíval nemalé úsilí, aby objekt s.r.o. kulturního domu (vedle bývalého společenského domu KOVÁK-BUDIMEX) byl stavebně ukončen a aby se pro něj našlo vhodné využití. Byl nabízen k administrativním účelům, ke kulturním či obchodním aktivitám, avšak nepodařilo se najít provozovatele. A tak je tento nákladný objekt dosud nevyužit.

(kulturní dům nevyužit)

Chrastava je členem s.r.o. regionálního kongresu EUROREGIÓNU NISA. Zástupcem města v této mezinárodní instituci je starosta města, ing. JOSEF VYHNÁNEK. Nejvyšším představitelem české části ERN je liberecký primátor ing. Jiří Duda, německou část Dieter Liebieg ze Žhorence (Görlitz), polskou část Jerry Nalichowski z města Jelenia Góra.

EUROREGION
NISA

Na žádost MÚ vypracovali liberečtí architekti ing. Ulman a ing. Kouř s.r.o. územní plán centrální zóny města. Kopie tohoto projektu je veřejně vystavena ve skříničce na náměstí. Protože by si realizace plánu vyzádala mj. odklon dopravy a její režimu jiný-

CENTRÁLNÍ
ZÓNA MĚSTA
(změny)

mi ulicemi, byl tento plán projednáván i na veřejném zasedání městského rady občanstva, kde mohli občané klást dotazy a vznášet připomínky. V souvislosti s těmito změnami bude přemístěno dosavadní autobusové nádraží.

MÚ projednával také některou množství žádostí o restituční nároky. Jde nejen o nároky na budovy, ale také na pozemky (pole, louky, lesy). Na privatizovaných zemědělských parcelách podnikají např. p. Holinský, dr. Maryško, Kašpar a Havlíček.

Z jednání městské rady:

leden: dotace místního (privatizovaného) kina ve výši 5000 Kč

rekonstrukce mostu: dotace MÚ ve výši 100 000 Kč

dotace okr. úřadu 150 000 Kč

SÚS Liberec (vlastník objektu) 417 000 Kč

Celkové náklady na opravu: 667 000 Kč

březen: pronájem nebytových prostor (náměstí, Frydlantská ul.)

(p. lokální-výroba skelného smedu, p. Dědik - obch. spol. VELO-SPORT)

prodejna krčin na náměstí (p. Schäfer)

březen: rovněž přidovku na stravování pro důchodce nejnižší příjmové skupiny

schválení konceptu rekonstrukce budovy muzea (ing. Fadrhonc)

posouzení žádosti o pronájem pozemku u nájezdu na silnici I/13
za účelem stavby benzínového čerpadla a mycí linky

duben: projednání stížnosti obyvatel sídliště „okály“ na provoz těžkých
a nadměrných vozidel v souvislosti se stavbou panelového domu -
ničí se stav vozovky

květen: nabídka k prodeji domu č. 141/I na náměstí za 1,6 mil. Kč
a domu č. 475 ve Frydlantské ul. za 400 tis. Kč.

projednání rámcového MÚ řídit v části budovy Klubu důchodců
provisorní sběrnou chemické čistírny od 1.7.93

červen: MR neschválila žádost TJ Sokol Chrastava o finanční přesý-
vek účastníkům Všeobecného sletu v Praze

MR vrála na ředitelství správ starosty o následku výberového říze-
ní na projekt rekonstrukce budovy muzea, který byl zadán sta-
vební firmě HASTEX.

červenec: MR neschválila žádost p. Lipina o zřízení herny v prosto-
rách stávajícího masážního salónu NADIA na sídlišti Želez-
ký vrch

srpen: projednání možnosti odkoupení rodinného domu Jos. Führicha
od dosavadního soukromého majitele, malíře-restaurátora p. J.
Fuska, jako památkového objektu s úmyslem řídit v něm
galérii a muzeum
vyjádření souhlasu s prodejem prodejny domácích potřeb v Lázeňské

ulici (výjimka pro privatizaci provozní jednotky) p. H. Rejátkovi

schváleno žádostí o pronájem parcel za účelem přízení zahrádek, k chovu domácího zvěřetva a k sekání trávy

září: rozšíření počtu pracovníků správy

MÚ od listopadu 1993 o 1 referenta informační soustavy (počítačové sítě)

odvolání ekologa z funkce v souvislosti s posíbou pověřit tohoto pracovníka zajistováním investičních akcí města

říjen: schválení žádosti o pronájem nebytových prostor ve dvoře MÚ pro přízení opravy kancelářských a řídicích strojů, elektrospotřebiců a televizoriů

(viz PRČ 5/93)

listopad: vyjádření souhlasu se přízením sv. integrované střední školy při SOU strojírenském v Chrastavě (objekt Elišku)

prosinec: schválení dotace ve výši 15 000 Kč na provoz telecožijný schválení žádosti p. Švandrlíka o koupi domu č. 287 v Liberecké ulici

MR vrala na vědomí restaurátorský pámeri na opravu rácku dů morového sloupu na náměstí a tří reliéfních náhrobků u kostela

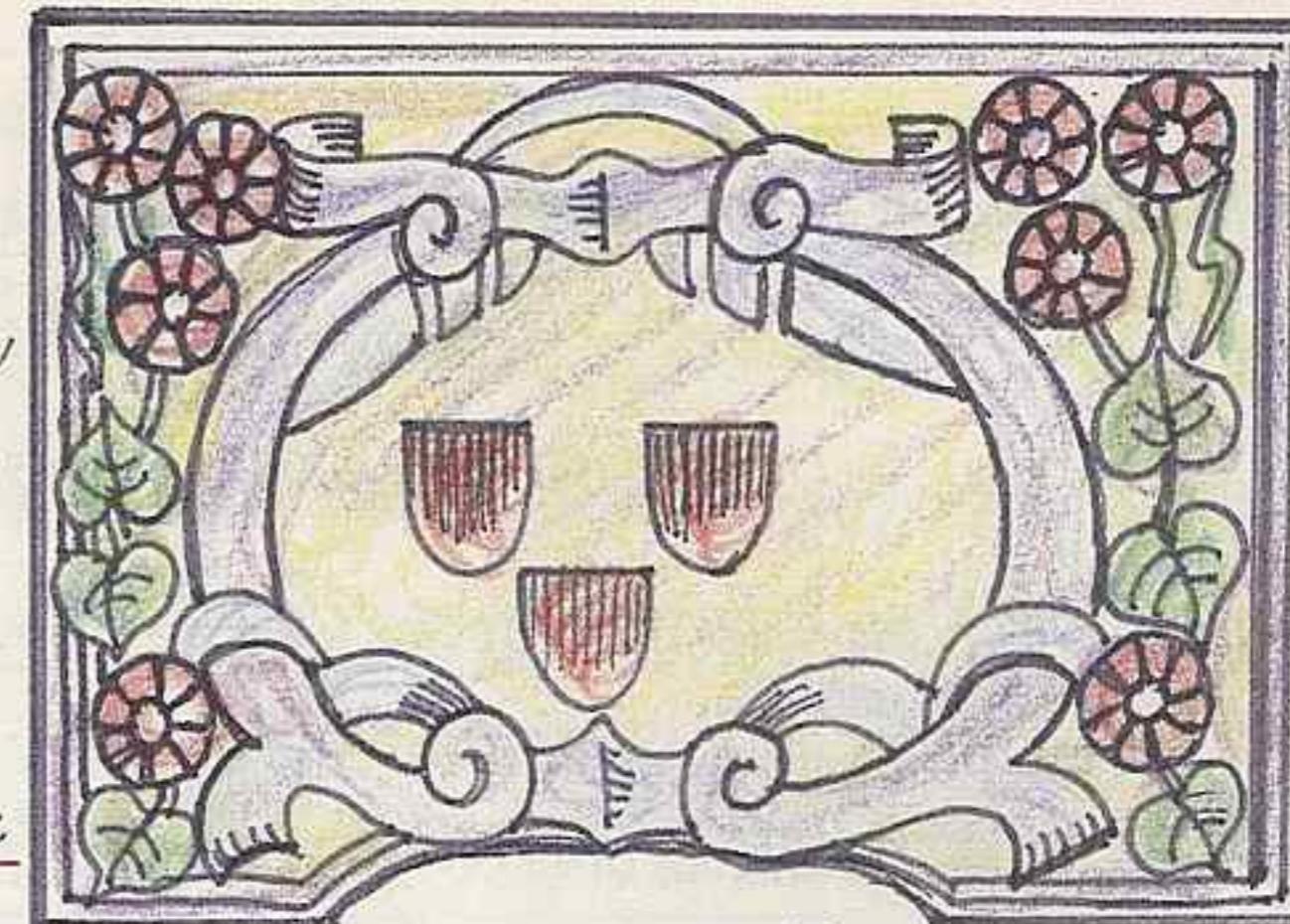
zamítnutí žádosti o snížení najemného o 20 000 Kč p. Schäferovi (krahadnický ve Vítkovské ul.)

Dělalitou institucí se stal živnostenský úřad. Vykonalá svou činnost na základě zákona č. 570/91. Vydává správní rozhodnutí a další úřední rozhodnutí pro celý chrastavský region, tj. pro Chrastavu, Vítkov, Novou Ves, Bílý Kostel, Kryštofovo Údolí, Mníšek, Fojsku a Oldřichov v Hájích. Jsou zde zaměstnáni pouze 2 pracovníci.

ŽIVNOSTENSKÝ
ÚŘAD

V roce 1993 vydal ŽÚ celkem 126 živnostenských oprávnění (30 právnickým osobám, 96 fyzickým osobám). Na správních poplatcích bylo zatím vybráno 134 000 Kč. ŽÚ provádí také kontroly. Bylo uděleno 14 blokových pokut ve výši 4 700 Kč a další 2 pokuty ve výši 3 500 Kč.

Bylo vydáno 14 osvědčení samostatně hospodařícím rolníkům. Ke konci roku 1993 bylo v Chrastavě (včetně Vítkova) celkem 30 samostatně hospodařících rolníků. Povolení k této činnosti jsou oprávněny vydávat obecní úřady.

VÝZDOBA NA FASÁDĚ DOMU
č. 143 NA NÁMĚSTÍ

Městský úřad v Chrastavě prodal v roce 1993 domy v celkové hodnotě cca 8,2 mil. Kč. Odkoupil pozemky pro účely města, které byly vráceny v restituci, v hodnotě cca 2,85 mil. Kč. MÚ odkoupil také Füchričův dům za 1 milion Kč.

ROZPOČET MĚSTA
NA ROK 1993

NEKOLIK ÚDAJŮ Z ROZPOČTU MĚSTA NA ROK 1993:

Celková výše rozpočtu dosahovala 75 836 000 Kč.

Největším příjmem byly různé formy dotací, a to ve výši cca 40 mil. Kč. Na ekologii činila dotace 4,8 mil. Kč, na úpravu Frydlantské ulice 4,7 mil. Kč, na vodovod do obce Vítkov 1,6 mil. Kč.

Z prodeje nemovitostí (domy, byty) bylo získáno cca 10 mil. Kč.

Výdaje na školství činily 4 037 000 Kč, na kulturu 72 000 Kč, na správu města 5 747 000 Kč, na sociální účely 21 389 000 Kč, na stavební účely (kompl. bytová výstavba, inženýrské sítě atd.) bylo vynaloženo celkem 23 481 000 Kč.

POČASÍ

POČASÍ V ROCE 1993 (přehled podle měsíců)

LEDEN: počátkem měsíce nastaly mravy (max. -16°C), ale sněhová pokrývka chyběla; ve 2. třetině měsíce vystoupily denní teploty vysoko nad nulu (až +11°C), bylo větrno a deštivo; každý měsíc přinesl opět roztání se plot pod nulu

ÚNOR: v prvních dnech mravy až -13°C, celá první polovina běre sněhu; sněžení přišlo 17.2., napadla vrstva 5-7 cm, ale bez sněhu roztál; výdatné sněžení nastalo až po 20.2., napadlo 35-55 cm, na mnoha místech to způsobilo kalamitu v dopravě

BŘEZEN: sněh a seploty pod nulou se udržely po celou první třetinu měsíce; v polovině března příšly lijáky a dokonce bouřka; celá druhá polovina byla teplá (až +15°C)

DUBEN: celý tento měsíc byl celkově teplý, oběas byly ranní mrázky; v první polovině několikrát silně deště, ba i sněh, který však opět roztál; bylo větrno, ve 2. polovině měsíce vystoupila teplota až na +27°C

KVĚTEN: nebyly „ledové muživ“; po celý měsíc se udržely vysoké teploty (+20-27°C), málo srážek, sucho, větrno; 21.5. třikrát za den bouřka

ČERVEN: udrželo se teplé počasí, avšak v porovnání s předchozím měsícem docházel k teplotním výkyvům; první třetina byla velmi teplá (naměřeno až +28°C), závěr měsice byl chladnější (+10-+15°C); v domácnostech se muselo topit; časté deště

ČERVENEC: mnoho dešťových srážek (6.7. naměřeno 62 mm, 10.-11.7. do konce 72 mm); měsíc začal vysokými teplotami (+28-29°C), v polovině měsice se však ochladilo (až na +11°C); koncem měsice opět vzestup teplot na +25°C; časté deště i v závěru měsice

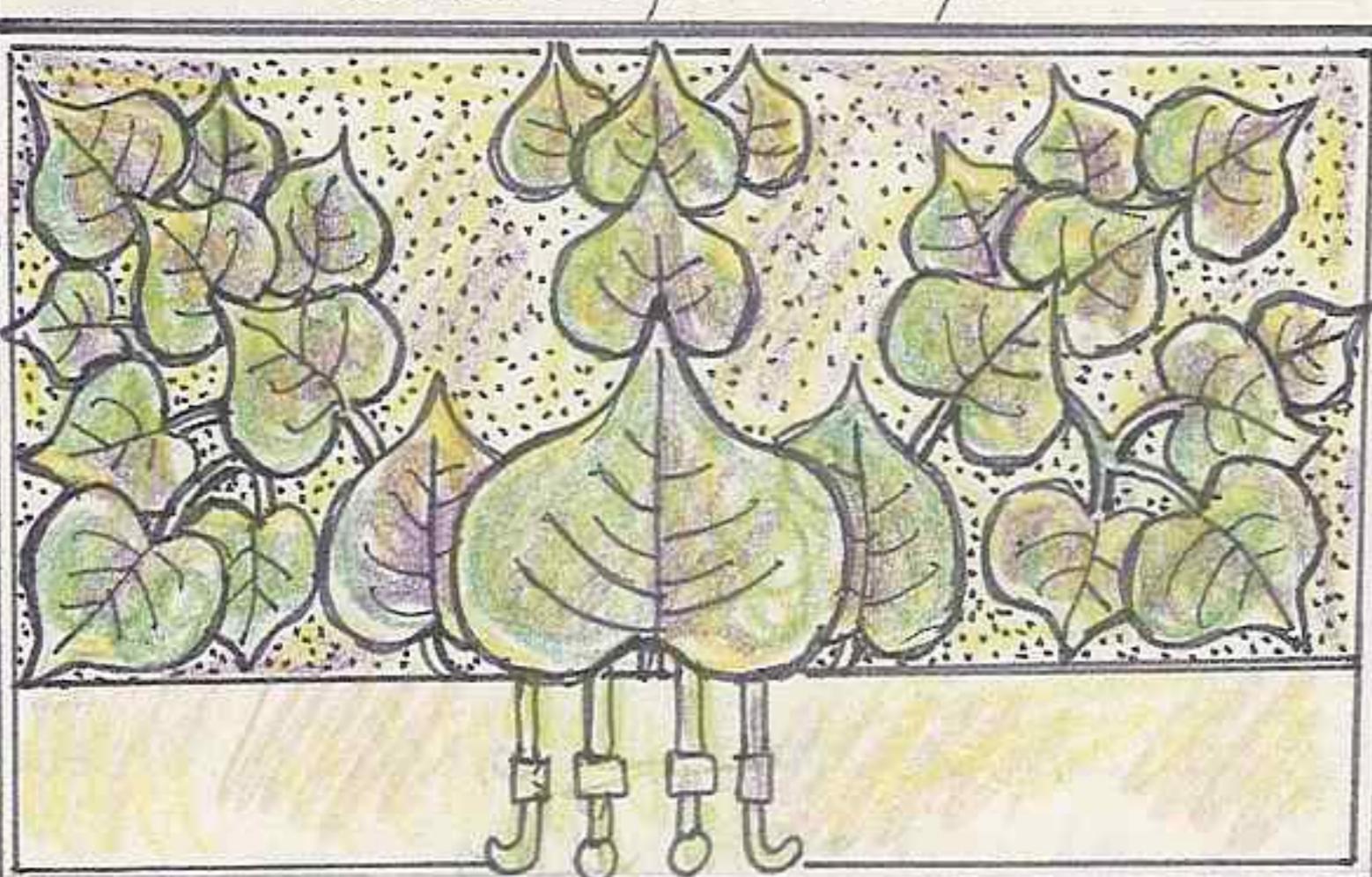
SRPEN: typicky lesní měsíc s vysokými teplotami; v první polovině převládaly vysoké teploty (+28-30°C) doprovázené občasnými dešti; následovala řada horkých dnů bez srážek, v závěru měsice náhlý pokles teplot až na +11°C

ZÁŘÍ: celá polovina měsice poměrně chladná, když v období mezi 20.-25.9. teplota opět dočasně vystoupila až na +24°C

RÍJEN: v průběhu měsice postupně ubývalo tepla; začínalo začátkem měsice až +18°C, na konci už pouze +4-6°C; začínají ranní mlhy; 18.10. byl zaznamenán ranní mráz -5°C; několikrát se vyskytly ranní bouřky; v závěru měsice časté deště a mlhy

LISTOPAD: první polovina měsice teplotně plusová (až +10°C), od 17. listopadu začínají mrazy; 14.11. napadl první sníh, ve dnech 19.-23.11. opět sněžení, napadlo mísy až 30 cm sněhu, který se udržel až do konce měsice

PROSINEC: teplota opět mírně nad nulou, sníh postupně smizel; v celém měsíci byly zaznamenány pouze dva mrazivé dny, sníh opět napadl 25.12., udržel se pouze několik dnů, v závěru měsice lijak, teploty mírně nad nulou

DETAIL SECESNÍHO ROSTLINNÉHO MOTIVU NA BUDOVĚ NOVÉ SPOŘITELNY (U KINA)

Celkově počasí v roce 1993 nepřineslo žádné výrazné výkyvy, jimiž by se podstatně lišilo od několika předchozích let.

PRŮmyslové
závody
(změny)

privatizace
společ. domu
KOVAK (BUDIMEX)

Nové
provozovny
služeb

nová budova
sporitelny
(viz PRČ. 3/93)

Největší průmyslový podnik ve městě ELITEX je v postupné likvidaci. Znížil se počet pracovníků ve výrobě, výroba je silně omezena, zaměstnanci mají nucenou dovolenou, během které dostávají 70% základního platu. Současným nájemcem je p. Jaroslav Fryml, který od r. 1948 žije vrahodnici, převážně v Kanadě. Je majitelem firmy Montreal Fast Print, má rovněž pobočku ve státě Jižní Karolína (USA).

Bývalý společenský dům Eliexu, známý pod názvem Kovák nebo Budimex, který sloužil také jako internát pro učně, byl privatizován. Jeho nájemcem je p. Ivačinka a objekt se myní jmenuje hotel ELIT. Není však plně využíván.

Výříj výrobní program poněkud zmenila MYKANA (dříve Bytex, v Nádražní ulici), Janka (dříve LIVZ), nadále pracuje Těxtilana, Ontex (dříve Kolora), v nově zřízené budově bývalé STS (za kostelem) vznikla provozovna AG-Union (plynové kotly), kromě panelárny ve Frýdlantské ulici, která se zaměřila na výrobu trárníc pro termalové zdění, je nová soukromá výroba trárníc na Václavické ulici.

Vznikla prodejna stavebních potřeb KOMPRA v Liberecké ulici, je zde prodejna ojetých automobilů (autobazar NIKE), prodejna hospodářských potřeb AGROS v Liberecké ulici, byla privatizována autooprava, existuje několik soukromých kadernických salonů (Liberecká, Žitavská, Pobřežní ul.), masážní salón na sídlišti Šílečeký vrch, v objektu bývalé STS poskytuje různé služby firma SAREMA (sauna, masáž atd.).

V městě fungují v současné době tři videopojčovny (Rasche-Liberecká, Šefcik - Žitavská, Výdra-Loudáková).

Celkově se sortiment poskytovaných služeb pro občany rozšířil.

Dne 13.4.1993 byla otevřena nová pobočka České spořitelny. Místo budovy na rohu náměstí a Žitavské ulice (myní je v této prostorách dobrě zásobená prodejna jízdních kol a potřeb pro cyklisty - majitel p. Lejsek) je sed v bývalé soukromé vile mezi budovou kina a lékárny. Tato secesní budova (nazývaná dříve německými obyvateli Kafka-Villa) byla důkladně opravena a je myní bez sporu nejkrásnější budovou v celém městě. Její fasáda má jako ozdobu rostlinné ornamenty. Opravy, k nimž patřila i stylová úprava okenního areálu, provedla za necelý rok nákladem 7 mil. Kč liberecká stavební firma REAL.

Zkušební provoz začal již 5.4. Tento peněžní ústav nabízí široký sortiment fi-

načních služeb, je zde i směnárna, noční průzor a dostatečná kapacita bezpečnostních schránek.

Klub důchodců ve Frýdlantské ulici je otevřen od pondělí do čtvrtek od 13 do 18 hodin. Ichází se zde průměrně 12-15 osobňů ve věku mezi 40-80 lety. V tomto roce byla provedena rekonstrukce objektu, byla vyměněna podlahová krytina, byl tu umístěn nový plynový kotél v hodnotě 25 000 Kč, upraveny schody s protismykovou roštou. MÚ zakoupil pro důchodce automatickou pračku a sušičku (hodnota 19 000 Kč). Prádlo si sem mohou dát vyprat i důchodci, kteří venku klub pravidelně nenaostřoují (poplatek: 5 kg prádla za 10,- Kč).

Od 2. poloviny roku 1993 byla jedna místnost klubu uvolněna pro čistírnu prádla.

Na Bílokostelecké ulici roste rychlým tempem Dům pečovatelské služby. Finančně je tato velká stavební akce zajištěna dosační ministerstva financí ve výši 18 mil. Kč. Ve výběrovém řízení počítala mezi 20 pájemci firma INSTAV Liberec. Městský úřad zajistí finanční prostředky na vnitřní vybavení. V celém objektu bude 36 jednopokojových bytů s balkóny. Umluva by měla být předána do používání v dubnu či květnu 1994.

Budova katolické fary (vedle kostela), kde byl po dobu 23 let umístěn charitní domov pro rádové sestry sv. Panny Marie Jeruzálemské, se v současné době přestavuje. Všechny ženské-důchodkyně byly převezeny na Opavsko a na Slovensko. Po ukončení stavební adaptace farní budovy by zde měl být penzion pro 20-22 osob důchodového věku. Bude tu 10 pokojů, kuchyně, jídelna, nemocniční pokoje a návštěvní místnosti.

Plynofikace města, která se postupně provádí, přispívá ke zlepšení ekologické situace. V období od 1.7. do 15.11. byly provedeny úpravy 2. úseku Frýdlantské ulice (kladení plynového potrubí, oprava vodovodních přípojek). Postupně mají být plynofikovány další ulice.

Obec Vítkov, patřící katastrálně k Chrastavě, neměla dosud zavedený vodovod. V tomto roce byl proveden výkop a položeno hlavní potrubí z Chrastavy do Vítkova.

Bylo včistěno koryto řeky Jírice. Po opravách v chemické továrně

KLUB DŮCHODCŮ

NOVÝ DŮM PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

(VIZ PŘ. 7/93)

PŘESTAVBA FARNÍ BUDOVY (PENZIÓN)

(VIZ PŘ. 5/93)

PLYNOFIKACE FRÝDLANTSKÉ UL.

(VIZ PŘ. 3/93)

(VIZ PŘ. 6/93)

VODOVOD DO VÍTKOVA

OMEZENÍ
AUTOBUSOVÉ DOPRAVY

ně v Mníšku se čestota vody v Jeřici podstatně zlepšila.

V autobusové dopravě došlo ke prušení některých nerentabilních spojů (např. do Liberce přes Mníšek, některé dálkové spoje).

Zvýšila se cena novin a časopisů, počet vydávaných druhů periodických tištění se podstatně rozšíril. Tisk je možno koupit v kiosku před vlakovým nádražím ČSD, na autobusovém nádraží, na náměstí v prodejně Bohunka (je zde i malý antikvariát) a v prodejně novin a tabáku p. Běharého.

Ačkoliv jsou všechny prodejny postravín otevřeny v sobotu, některé i v neděli (10-16 hod.), byla zřízena v Žitavské ulici kav. „večerka“, tj. prodejna s otevírací dobou do 20 hod. (Po-Pá)

KRIMINALITA

Ke stoupajícím počtem trestních činů se množí stížnosti občanů, že policie nedostatečně chrání jejich osobní bezpečnost i majetek. Okresk místní policejní stanice zahrnuje nejen Chrástov a nejbližší okce, ale i Mníšek a Fojtku atd. Početní stavu policistů jsou nízké a v noci, kdy dochází k mnoha trestním činům, není policisty v ulicích města vidět.

V roce 1993 bylo na území města evidováno asi 600 přestupek (včetně dopravních nehod) a bylo spácháno 97 trestních činů. Procento objasněnosti je poměrně nízké (40,6%).

Podle statistiky je nejrozšířenější majetková trestná činnost (vykrádání aut a bytů). Jsou porušována pravidla občanského souzitu (krádeže na zahradách, odcizení domácího kvířecího).

Na území města bylo zadrženo 11 osob, z nichž bylo vyhlášeno celostátní pátrání. Byla sjištěna sotva u 158 osob. Byly odebrány dvě nelegálně držené střelné zbraně.

Na místě činu bylo zadrženo 13 pachatelů trestních činů, bylo přivedeno 67 osob a zajistěno 16 pachatelů.

Došlo k úmyslnému poškození náhrobků na hřbitově (vznikla značná hmotná škoda). Třikrát došlo k přepadu obsluhy benzínového čerpadla a k ukradení tržby.

Došlo k noční krádeži v budově školy na náměstí a v budově městského úřadu. Byl odcitzen kopirovací stroj a počítací.

Ve Frýdlantské ulici došlo k úmyslnému podpalení domu, při požáru zahynula stará žena; byla způsobena značná škoda (14.4.). Na rybníku „Oko“ došlo k náhlému úmrtí dospělého muže, ani přivo-

(viz PRČ. 3/93)

KRÁDEŽ V BUDOVĚ
ŠKOLY A MÚ

PŘÍPAD ŽHÁŘSTVÍ

laný zdravotnický vrtulník s lékařem nemohl posízenému pomocí.

(Žádumco na mnoha místech ČR došlo k rasovým významostem proti obyvatelům romské národnosti, v našem městě a jeho okolí se podobné případy nastěstí nevyskytly, ačkoliv je tu Romů poměrně velký počet.)

Buřlišnici policie vydali v průběhu roku 1993 530 občanských průkazů.

Z politických stran vyvíjí nejaktivnější činnost ODS (Občanská demokratická strana). Rovněž KSCM (komunisté) patřili spopátku k aktivním složkám veřejného života, ale během roku 1993 došlo k rozpolcení členstva na několik skupin. Na besedě v Hováku vystoupil předseda KSCM, filmový režisér Jiří Žebovoda. Krátce nato však na svou funkci rezignoval a dokonce z této strany vystoupil.

POLITICKÉ STRANY

(viz PRČ 6/93)

SPOLEČENSKÝ ŽIVOT

Celkově je možno konstatovat, že po rozpadu kr. Národní fronty nedošlo k opětnému oživení společenského života. Značnou část obyvatelstva tisk exisencní problémy (zaměstnání, byty). Ačkoliv členství v mnoha spolcích a organizacích nebylo dříve zcela dobrovolné a činnost byla často formální, nepodařilo se dosud nahradit dřívější struktury novou rájmovou spolkovou činností. Velká část mládeže není nikde organizována (výjimkou jsou některé sportovní oddíly a několik rájmových kroužků). Ani letos se nekonal žádný ples (kromě dvou kr. miniplesů v M-kluba). Rozšířeným rysem zábavy je sledování televize, videokazet a satelitních televizních programů, aedy převážně pasivní formy zábavy. Prakticky ustala činnost dětských pěveckých souborů a jejich vystoupení na veřejnosti.

FORMY ZÁBAVY

V objektu bývalého statku (vedle staveniště domu pečovatelské služby) se nadále buduje požárnícke muzeum, které se po svém dokončení stane raritou a přivádí křejmě do našeho města mnoho cizích návštěvníků. V celé této užitkové akce stojí p. M. Pivonka a Al. Chládek.

POŽÁRNICKÉ MUZEUM

SPOLEČNOSTPŘÁTEL HISTORIEMĚSTA CHRASTAVY

(viz Přč. 4/193)

Nepříliš početnou, avšak velmi aktivní je i nadále Společnost přátel historie města Chrastavy. V červnu uspořádala již šestou výstavu pro veřejnost, tentokrát pod názvem „70 let české školy v Chrastavě“ (k výročí postavení školní budovy pro české děti v dnešní Revoluční ulici).

Po odkoupení Führichova domu se konají pravidelné schůzky Společnosti v této historické budově. Správcem objektu se stal p. Zdeněk Šulc, který je od začátku aktivním členem Společnosti. Vzáru byly v této budově nalezeny dokumenty z let 1815-30, mezi nimi dopisy J. Führicha, písenné poznámky jeho otce atd. Jelikož jsou texty psány kurentem, spolek „Kratzauer Gilde“ v Bavorsku (SRN) jejich kopie přebral do současného písma (strojopis). Některé úryvky byly oveřeny v historickém občasníku BULLETIN, který má již 8 čísel. V roce 1994 by měl vycházet každý měsíc, a to jako čtyřstránková příloha „Chrastavských listů“.

V neděli 3. října 1993 hostila Chrastava početnou delegaci městského zastupitelstva z bavorského města Eichstättu, vedenou starostou p. Ludwigem Kärtnerem. Autobus s německými hosty navštívil také Prahu a na Liberecko zavítal pouze na jeden den. Delegace se zúčastnila dopolední nedělní mše v místním kostele sv. Václava, pak následovala procházka městem, prohlídka Führichova domu a oběd v hotelu ELIT. Během této neoficiální návštěvy byly také projednány některé možné formy budoucí spolupráce a vztajemných styků mezi oběma městy. V téma termínu ve městě pobývala i skupina představitelů spolku bývalých chrastavských občanů německé národnosti „Kratzauer Gilde“ v čele s p. Arno Mießlerem.

Dne 3. října 1993 - na počest 3. výročí sjednocení obou německých států - měl být po vlekých průtarích otevřen v Hrádku nad Nisou nový hraniční přechod pro automobilovou dopravu. Výstavba zajišťovala náklady ve výši 30 milionů Kč. Část trasy od našich hranic do města Žitavy však vede přes území Polska (asi 1 km). Výhrady a připomínky polských úřadů však spušťaly, že 3. 10. došlo pouze k oficiálnímu otevření přechodu, pro skutečný provoz byl - po úpravách budovy celnice - zpřístupněn až v počátku prosince.

DELEGACE
Z EICHSTÄTTUOTEVŘENÍ
HRANIČNÍHO
PŘECHODU

v Hrádku n. Nisou

V dnech 14. a 15. srpna se v prostoru vedle nové budovy tělocvičny konala tradicní vavřinecká pouť. Počet prodejních stánků a množství atrakcí byly letos mimořádně vysoké.

VAVŘINECKÁ POUTĚ

Bývalý sklad nábytku na kraji Vítkovské ulice se stal prodejným skladem kv. Podřipské společnosti. Je zde široký sortiment drogistického zboží.

(viz PŘČ. 8/93)

V srpnu byla otevřena na náměstí nová cukrárna a v jejím bezprostředním sousedství kavárna s vinárnou, která se svým

stylovým prostředím stala nejlepším pohostinským zařízením toho druhu ve městě.

K rozšíření služeb přispěly i sběrny fotosluzby, které zajíždají vyvolání barevných filmů (negativy i snímky) během 4 dnů za přijatelné ceny.

NOVÁ KAVÁRNA NA NÁMĚSTÍ

V Chrastavě existuje nyní soukromá cestovní kancelář SIDATOUR. Vedoucí je p. Žd. Pikalová, ředitelka jedné základní školy v Liberci. Pořádá rájezdy do Itálie, Švýcarska a Španělska.

SOUKROMÁ CESTOVNÍ KANCELÁŘ

V televizním soutěžním seriálu „O poklad Anežky České“ystupoval na obrazovce chrastavský občan p. Petr Děkan.

ODVOZ POPELNIC (změna)

V průběhu roku došlo ke změně v odvozu tuhého odpadu z popelnic. Zatímco dříve odvoz zajišťovaly technické služby v Krádku nad Nisou, převzaly letos tento povinnost TSML (Liberec). Poplatky za odvoz se zvýšily. Na několika místech ve městě byly rozmístěny kontejnery na tříděný odpad (bílé a barevné sklo atd.). Po zrušení skládky v Chrastavě byly na třech místech umístěny velkokapacitníkové kontejnery, kam mohou občané ukládat nepotřebný odpad různých rozměrů. Poplatky za tyto služby hradí MÚ.

„CHRASTAVSKÉ LISTY“ vycházejí jednou měsíčně v nákladu 600 výtisků. Jejich obsahová kvalita a grafická úroveň je velmi dobrá. Redaktorem je p. Ivan Výdra.

MĚSÍČNÍK CHRASTAVSKÉ LISTY

(viz PŘČ. 7/93)

CÍNNOST

CÍRKVÍ

Velmi aktionní činnost vyvíjí ve městě nadále Ubor jednoty bratrské (husitské). Ždružuje kolem 50 osob a schází se pravidelně každý týden v pátek večer v rasedací síni MÚ na náměstí.

Městská knihovna byla začátkem července přestěhována z objektu bývalého muzea před započetím rekonstrukce do provizorních prostor bývalé věznice (ve dvore základní školy v Revoluční ulici. Po skončení oprav bude během letních prázdnin v roce 1994 přemístěna zpět do důstojnějšího prostředí renovované budovy.

Přednášková činnost a pořádání koncertů a kulturní činnosti téměř vymizely. Část občanů jezdí na kulturní akce do okresního centra. Neúmavný organizátor autobusových rájezdů na divadelní představení v Praze (Hudební divadlo v Karlíně) p. Zdeněk Šimek, pracovník vlakové pošty, uskutečnil i v tomto roce více než deset rájezdů.

ZÁJEZDY

NA KULTURNÍ AKCE DO PRAHY

ŠKOLSTVÍ

-poplatky
za MŠ a DM

Školství:

V celém státě byly zavedeny výšší poplatky za péči o děti v mateřských školách a v družinách mládeže. V MŠ v Revoluční ul., v Berušově, v Andělské Hoře, v Nádražní a v Luční ulici platí rodiče za jedno dítě měsíčně 200,- Kč, v MŠ ve Vrkově pouze 50,- Kč. Poplatek v DM (pro děti 1.-4. tř. základní školy) byl měsíční poplatek stanoven na 35,- Kč. Část těchto finančních poplatků bude poukázána Školskému úřadu v Liberci na mady učitelek a provozních pracovníků mateřských škol, část bude určena na nákup učebních pomůcek.

Dochází ke krušení jeslí, což souvisí s možností mladých matek zůstat doma u dětí do dosažení 3 let věku dítěte. Snížuje se počet mateřských škol (ve městě zanikla MŠ v Horní Chrastavě poblíž Textilany).

I v tomto roce byly ve městě dve základní školy. Ve VÚDM (dětský domov) je nyní kapacita 50 chovanců. Ředitelkou tohoto výchovného zařízení je p. Zdeněk Pelda.

Početně se snížily početní stavy učňů ve středním učilišti strojírenském (má své učebny a dílny v objektu ELITEXU, avšak není součástí závodu). Ředitelkou učiliště je ing. Jana. V příštím roce má být zřízena tzv. integrovaná střední škola s manažerským zaměřením. Jde o čtyřletou střední školu zakončenou maturitou. Nevyřešeným problémem učňovského školství je dvojakost jeho řízení: jde o školské řízení, avšak přesto podléhá ministerstvu průmyslu.

- učňovské školství

- střední integrovaná škola

- diskotéky pro mládež

Taneční růžavý pro občany středního a staršího věku již po mnoho let neexistuje. Jedinou pravidelnou formou tanečních růžav jeou tzv. diskotéky. Konaly se vždy v pátek a v sobotu v prostorách hotelu ELIT (Kovák). Navštěvuje je téměř výhradně mládež ve věkovém rozmezí 13-18 let. Hudba je hlučná, porušuje se rámeček o zakazu podávání alkoholu mladistvým.

Privatizované kino uvádí převážně tzv. akční filmy (produkce USA). Vzájemné dosahují ceny až 25-27 Kč. Čast významnosti kritizuje filmy tohoto druhu pro přemíru násilí, které divákům ukazují, odborníci na základě sociologických výzkumů dokazují, že neexistuje přímá spojitost mezi násilím sledovaným na filmovém plátně nebo na televizní obrazovce a páchaným teroristickým činům jako přímým důsledkem.

Vě zdravotnictví probíhá privatizace zdravotnických zařízení, dokonce i nemocnic. Část léků si pacienti plací sami. Vznikl větší pojištoven (vesecná, hornická, vojenská atd.), které usilují o získání pojistenců i formou reklamy a máborovými siskovinami. Ulibují svým klientům různě výhodné podmínky, a tak se stává, že občané ruší své pojistění u jedné pojištovny a přehlašují se do jiné s výhodnějšími podmínkami.

PRIVATIZACE ZDRAVOTNICTVÍ

Sport:

V lednu 1993 byl uspořádán jubilejný 20. ročník masového turistického pochodu »CHRASTAVSKÉ ŠLÁPOTY« na trasách 7, 10, 15 a 20 kilometrů. Žešlo se 739 účastníků, z toho 307 dětí.

SPORT

- turistika

(viz PRČ. 2/93)

(v některých letech přesáhl počet účastníků číslo 1000). Pro upomínu (keramický suvenýr) za účast ve všech 20 ročnících si přišli 4 vyvalci. Nejstaršími účastníky byli p. a. Šorm (*1905) a p. H. Böhmerová (*1915). - Oddíl kuristiky vedle p. Jan Horáček.

- oddíl zápasu
(viz PŘČ. 2/93)

(úspěchy na mistrovství České republiky a ve Švédsku)

Členové oddílu zápasu pod vedením p. Aloise Stahoně ml. pokračovali letos v úspěšné sportovní činnosti. Martin Daněk ruskal v kategorii starších žáků na mistrovství České republiky titul ministra ve volném stylu. Reprezentanti chrastavského zápasnického týmu si přivezli dalších 6 medailí z této vrcholové soutěže. Tři dívčata z Chrastavy byla zařazena do reprezentace ČR na mezinárodním turnaji ve švédském městě Malmö. V konkurenci 220 závodnic z deseti evropských zemí vybojoaly dvě naše dívky, Monika Kramová (do 49 kg) a Petra Prádová (do 41 kg) 7. místo. Zuzana Cibulková v kategorii do 45 kg přivezla bronzovou medaili.

Družstvo mužů si přes problémy v obsazování některých vahových kategorií (úrazy) na turnaji ve Varnsdorfu udrželo velmi dobré 3. místo za Teplicemi a Varnsdorfem.

- oddíl kolové
(viz PŘČ. 2/93)

- kopaná
(viz PŘČ. 2/93)

- chov koní na Vysoké
(viz PŘČ. 8/93)

- Sokol (príprava na slet)
(viz PŘČ. 2/93)

K aktivním a úspěšným sporovům patří rovněž členové oddílu kolové (vede M. Celler a K. Šoucha). Také fotbalový oddíl TJ Spartak Chrastava vyvíjí aktívní činnost se střídavými výsledky.

V osadě Vysoká pokračuje p. Karel Havlíček ve svém rozsáhlém projektu farmy chovu ušlechtilých koní plemene achalteke. Jde o finančně velmi náročný podnik v hodnotě desítek milionů korun. Není vyloučeno, že v budoucnu vznikne v našem městě nový sportovní oddíl, a to jezdcecký.

Přes značné potíže v rizikování členské základny začala místní organizace Sokola s nácvikem skladeb na výsokolský slet, který se bude konat v červenci 1994 v Praze.

DETAIL PORTÁLU U DOMU č. 125

V květnu zemřel ve věku 70 let p. Miroslav Krňák, rovaný Brnočoun. Byl kdysi velmi aktivním činitelem ve skautském hnutí. Když byla v roce 1990 činnost skautské organizačce obnovena, s velkým nadšením se i v pokročilém věku pustil po dlouhé nucené přestávce do záslužné práce s dětmi. Osobně vedl schůzky několika oddílu. Bohužel se nepodařilo najít vedoucí z řad mladých lidí, a tak po jeho odchodu činnost skautského oddílu zcela ustala.

Dne 2. října zemřel ve věku 53 let na rakovinu zdejší obvodní lékař MUDr. Ivan Perla. Pocházel z Jablonného v Podještědí, kde oba jeho rodiče působili jako učitelé. Vystudoval vojenskou lékařskou fakultu v Hradci Králové. Byl otcem dvou dcer. Působil v Chrastavě jako obvodní lékař více než dvacet let.

V průběhu roku 1993 se v Chrastavě narodilo celkem 72 dětí (38 chlapců a 34 dívčat). Zemřelo 22 občanů (není započteno úmrtí v nemocnici). Žnátek uzavřelo celkem 41 manželských dvojic.

K 31.12. 1993 žilo v našem městě celkem 5390 obyvatel.

Hodnocení uplynulého roku:

Zatímco v mnoha částech světa propuká násilí, naši občané si ve své většině uvědomují, že jsme v našem kemi takových ohřívek ušetřeni. Přes různá nepopulární opatření našovlády (zvýšení cen, zdražení jízdného atd.) nedochází k protestním stávkám jako např. v Polsku či Rusku.

Nezaměstnanost v našem městě není velká. Privatizace obchodní sítě je dokončena, vznikají nové obchody a služby. Některí podnikatelé v konkurenci neobstáli.

Vzhled města se mění k lepšímu. Typickým rysem je rychlejší tempo stavebních prací. Mnohé domy (privatizované) mají novou fasádu. Sortiment zboží se značně rozšířil. V obchodech je po celý rok k dostání jižní ovoce a zeleni-

ÚMRTÍ
M. KRŇÁKA

ÚMRTÍ
MUDR. I. PERLY

ZMĚNY
VE STAVU
OBYVATELSTVA
(viz PRČ. 5/93)

na. Prodavačky jsou ochotnější než dříve.

I když mnozí občané litují rozdělení bývalého Československa, většina chápe, že se vyhovělo velké části obyvatel Slovenska, kteří měli pocit, že s nimi Češi, jako většinový národ ve federativním státě, jednají nadřazeně a využívají je. Nyní se mohou tohoto komplexu zbavit a dokázat si, že si svůj stát doveďou řídit sami.

V průběhu roku si všichni občané dali na městském úřadě posvrdit do občanského průkazu, že mají státní příslušnost České republiky. Automobily jsou nyní označeny zkratkou CZ (z anglického názvu CZECH REPUBLIC).

Glovky občanů sňávilo dovolenou v zemích, kam by se dříve nedostali (Rakousko, Itálie, Recko, Španělsko).

Otevření nového silničního hraničního přechodu v Hrádku nad Nisou se do konce roku 1993 v Chrastavě neprojevilo zvýšením počtu německých turistů.

Dochází k majeskové nerovnosti občanů. Tercem kritiky jsou nečestné způsoby rychlého zbohatnutí (spekulace, finanční machinace, podvody).

Během roku si mnozí občané zakoupili ojetá vozidla západních známk. Automobil Škoda-Favorit se nyní vyrábí v několika modifikacích a byl několikrát zdražen. Cena se pohybuje mezi 150 - 230 000 Kč (průměrný měsíční plat činí kolem 5000 Kč).

V sísku přibývá reklam, senzací a zpráv ze společenského podsvětí. Přízkum ukázal, že se nejčtenější časopinou stal bulvární časopis BLESK.

Protože stát nedotuje finančními příspěvky různé kulturní a společensky prospěšné akce, žádají jejich pořadatele o pomoc sponsory z řad podnikatelů.

Při cestování do sousedního Německa se ukaruje, jak nevhodný je pro normálního občana současný směnný kurs mezi korunou a markou (18:1). Zboží se zdá příliš drahé, zatímco pro německé návštěvníky jsem jednou z nejlevnějších peněz. (Mnozí lidé ze Žitavy jezdí v neděli na oběd či na večeři do Hrádku)

ku nad Nisou nebo do Barnsdorfu.

Rozšířilo se nové povolání - dealéri. Tito lidé nabízejí a prodávají různé druhy sbírky pro větší firmy za určitý podíl na riziku (obvykle 10%). Musejí mít řionossenský list a věst účetní kárnamy.

Zrojil se rámec o lidové lecitelství, okultní tématiku a eratickou literaturu. Denní sisk i knižní nakladatelství pohodově vyhovují tomuto druhu rájmu a vydává se dříve nevidané množství článků a publikací na tato téma.

Je zajímavé, že se už nevyskytuje, rázrační lecitelé "náboženského zaměření", kteří přijížděli do naši země v letech 1990-92, především z anglicky mluvících zemí.

V obchodech jsme se konečně dočkali stavu, kdy se neshání, ale skutečně kupuje.

Odezuji se stížnosti, že většina lidí v naší republice propadá tzv. konzumnímu způsobu života, což je do určité míry pravda.

Vychází nepřeberné množství knih, jejich cena je však poměrně vysoká. Vedle hodnotných publikací se siskne i brak. Typickým rysem doby je názorová pestrost.

Žcela vymizely oslavy, průvody a školení (ideologická), i nejvyšší představitelé hovoří „normální“ řečí bez nabubřelých slov, frázi a ostřepaných klisek. To je nesporné kladný rys dneška.

Také představitelé našeho města jednají věcně, operativně a v souhlase s plánými rákomy a předpisy. Za rok 1993 se v Chrastavě podařilo mnoho věcí změnit k lepšímu.

V Chrastavě 20. května 1994

Zápis provedl:

PhDr. František Výdra,
městský kronikář

Ing. Výdra m.

ROK 1994

Mezinárodní události:

Letošní rok nepřinesl ve světě uklidnění, vznikla naopak nová ohniska ozbrojených konfliktů. Válka v Jugoslávii přes všechna diplomatická vyjednávání pokračovala dál. Bosna se stala důkazem toho, že ani OSN, ani Evropská unie či NATO nemohou tento vleký, dlouhotrvající bratrovražedný konflikt ukončit. Česká republika má na území Chorvatska (na hranicích tzv. srbské Krajiny) prapor vojáků, kteří jsou součástí mezinárodních jednotek UNPROFOR (často jsou nazývány „modré přilby“). Bosenské Srbové (v jejich čele je R. Karadžić a gen. R. Mladic) porušují všechna dohodnutá usnesení a často vážně ohrožují i příslušníky UNPROFOR.

POKRAČOVÁNÍ
VE VÁLCE
V BÝVALÉ
JUGOSLÁVII

Na území bývalého SSSR se v průběhu tohoto roku bojovalo v Gruzii (autonomní republika Abcházie se chce zcela osamostatnit), blízko není ani v Náhorním Karabachu, v Azerbajdžánu, ve středoasijském Tádžikistánu a od prosince 1994 také v oblasti Kavkazu - v Čečensku.

NOVÉ OHNISKO
BOJŮ - ČEČENSKO

V některých arabských státech (Egypt, Alžírsko) se stále silněji projevují sily tzv. fundamentalistů, kteří formou atentátů a pumových útoků chtějí zastrčit vládu a nastolit náboženský, islámský stát, který odmítá západní civilizaci. Jejich útoky jsou často zaměřeny proti cizincům z Evropy, aby tak zdiskreditovaly vlády těchto zemí v zahraničí.

TERORISMUS
ARABSKÝCH
FUNDAMENTALISTŮ

Po čtvrt století nepokojů v Severním Irsku dochází k jednání mezi britskou vládou a tzv. Irskou republikánskou armádou (IRA).

JEDNÁNÍ
SIRA
V SEV. IRSKU

V USA se konaly presidentské volby v minulém roce (rvolen

VOLBY V USA -
REPUBLIKÁNI

demokrat Bill Clinton), ale v letošních všeobecných volbách zvítězili republikáni, a to jak ve Sněmovně reprezentantů, tak i v Senátě.

KUBÁNCI
PRCHAJÍ DO USA

Na Kubě došlo k uvolnění a statisíce Kubánců - mnozí na chatrných provizorních plavidlech - zamířily k břehům USA.

V příběhu roku 1994 se v několika zv. postkomunistických zemích konaly volby. Všude - s výjimkou České republiky - zvítězila bývalá komunistická strana (Polsko, Maďarsko, Bulharsko). Také vývoj na Slovensku směřuje spíše dolera a mísťo demokracie se zde stále více uplatňuje totalistní metody.

V severní Koreji (KLDR) zemřel ve vysokém věku diktátor Kim Ir Sen. Jeho nástupcem se stal jeho syn, ale až dosud do politického vývoje v semi přímo nezasahuje. Je podezření, že KLDR pracuje na vývoji jaderných zbraní, ale oficiální místa to popírají.

V Itálii došlo k vážné vnitrostátní politické krizi, protože mnozí nejvyšší státní představitelé byli obviněni z korupce. Do čela vlády se na pouhých několik měsíců dostal Silvio Berlusconi, televizní magnát, který rozložil stranu „Forza Italia“. Ještě před koncem roku však z funkce odstoupil.

Israelská vláda uzavřela mírový paket s Palestinci, ale některé militantní palestinské skupiny (Chamá a Hizbolláh) s uzavřením míru se židovským státem nesouhlasí a teroristickými činy smlouvou narušují.

Velkou tragédii bylo potopení trajektu „Estonia“ koncem září, na jejichž palubě zahynulo přes 900 cestujících. Trajekt plul z Tallinu do Stockholmu a ztroskotal poblíž finského pobřeží.

Vnitrostátní události v České republice:

Po celý rok pokračovala transformace směřující k tržní ekonomice. V porovnání se situací v jiných zemích bývalého socialistického tébora je vcelku úspěšná. Byla ukončena 2. vlna kupónové privatizace. Veřejnost však zneklidňuje korupční aféry, které jsou ve sdělovacích prostředcích odhalová-

ny. Při sestavování státního rozpočtu byla bilance hodnocena jako vyrovnaná. Vě srovnání se Slovenskem je v ČR mnohem nižší procento nezaměstnanosti, proniká sem vícem zahraničního kapitálu, protože cizí banky a firmy poražují ekonomickou situaci u nás každou nejistou. Průměrné procento nezaměstnaných dosahuje 3,2%. Směnný kurz české měny je ovšem nadále pro naše obyvatele nevhodný (1 DM = 19 Kč; 1 US dollar = 26 Kč; 1 brit. libra = 45 Kč).

NEZAMĚSTNANOST

Nejsledovanějším televizním kanálem se stala soukromá stanice NOVA. Část veřejnosti kritizuje zařazování nadměrného počtu aktuálních filmů do programové skladby TV, projevuje se negativní vliv přemíry násilí na obrazovce na stoupající kriminalitu mládeže.

SOUKROMÁ
TELEVIZE -> NOVA <

Mnohé časopisy přinášejí především senzační správy a informují podrobně o nejrůznějších aférách a skandálech, zatímco solidní objektivní zpravodajství je často druhoráde. Ukazatelem stavu veřejnosti je fakt, že nejpopulárnějším a nejčtenějším časopisem v ČR je „Blesk“, zabývající se kriminálními aférami, korupcí a erotikou.

CASOPIS »BLESK«

K oblíbeným nedělním diskusním televizním pořadům patří „Debata“ a „Sednická“, při nichž přední osobnosti diskutují o aktuálních vnitrostátních a mezinárodních událostech a problémech; jde často o názorové srovnání představitelů koaličních a opozičních stran.

DISKUSNÍ
TELEVIZNÍ
POŘADY

Množí se počet vražd podnikatelů. Jde o odstranění konkurenční a ti, kdo vraždu vykonají, jsou k tomuto účelu najímáni a dobrě placeni.

V Praze existují i zahraniční mafie (ruská, čínská), které se zabývají především prodejem drog. Speciální protidrogové jednotky zadržely během roku velké množství heroinu. Za obzvláště nebezpečný jev se považuje pašování jaderného materiálu (obohacený uran, plutonium) a únos osob za účelem prodeje lidských orgánů.

NEBEZPEČNÁ
ČINNOST
CIZÍCH MAFIÍ

Ostudu nadále růstavá úsek silnice E-55 mezi městečkem Dubí a hranicním přechodem na Čínou (Krušné hory).

SILNICE E-55

Gtovy prostitutky tu zcela vřejně nabízejí řidičům kamionů své služby a dosud se nepodařilo žádým opatřením tento negativní jev odstranit.

Při celoroční bilanci průmyslové výroby bylo konstatováno, že soukromý sektor vyrábí více než polovinu celkové produkce.

Privatizace velkých závodů pokračuje, nebyla dosud zcela ukončena.

V průběhu roku byla dána do oběhu dvacetikorunová bankovka s portrétem krále Přemysla Otakara I., která nyní obíhá současně s minci téže hodnoty.

Goupající kriminalita vyžaduje dosi časté personální směny ve vedení Policie ČR. Přesto však nedochází k podstatnému zlepšení. Množí se případy, kdy jsou sami policisté pachatelem některých kriminalitních činů.

Kromě státní policie zavídí většina větších měst také svou vlastní městskou policii. Navíc existují desítky bezpečnostních agentur, které zajistují bezpečnost bank, obchodních domů a jiných objektů.

Doslo k mnoha rasovým výtržnostem (zv. skinheadů proti Romům (=cikánům)).

Vlnu nespokojenosti vyvolal návrh, aby byl vysílen věk občanů pro odchod do důchodu. Doporučuje se, aby si lidé již od mládí platili u některého pojištěnou zv. důchodové připojištění, aby ve stáří pobírali vyšší důchod.

Začátkem července se po desítkách let konal v Praze na Štvanickém stadioně opět sokolský slet. Na rozdíl od zv. spartakiád nebyla tato akce státem finančně dotována. Byly obavy, jaký ohlas slet vyvolá. Byl však hodnocen velmi kladně, přesto se však zdá, že už nikdy v budoucnu nebude mít takovou popularitu jako dříve.

Jednou z vrcholných událostí celého roku bylo konání zv. komunálních voleb do místních orgánů (obecních a městských úřadů). V listopadových celostátních volbách zvítězila ODS (Očanská demokratická strana), v jejímž čele stojí předseda vlády Václav Klaus, hlavní garant přechodu našeho hospodářství na křížek ekonomiku.

RŮST
SOUKROMÉHO
SEKTORU

NOVÁ BANKOVKA

KRIMINALITA
STÁLE ROSTE

ZŘIZOVÁNÍ
MĚSTSKÉ
POLICIE

RASISTICKÉ
ÚTOKY

ODCHOD DO DŮCHODU
POZDĚJI

SOKOLSKÝ SLET
V PRAZE

VOLBY
DO MÍSTNÍCH
ORGÁNŮ
(VÍTĚZSTVÍ ODS)

Z opozičních stran varostel vliv ČSSD (sociálně demokratická strana), v jejímž čele stojí Miloš Zeman. Levice se rozčlenila na několik menších stran, které však ztratily na vlivu. Typickým rysem těchto voleb byl značný pokles popularity republikánské strany (dr. M. Sládeka) v celostátném měřítku.

Současná vláda ČR a parlament vyvinuly v tomto roce značné úsilí při diplomatických jednáních, aby byla naše republika co nejdříve začleněna do obranného paketu NATO a do Evropské unie.

Na Slovensku se projevují vážné neshody mezi slovenskými orgány a početnou maďarskou menšinou na jihu a na východě SR. Premiér Vladimír Mečiar se po podzimních volbách dostal již poštěti do čela slovenské vlády.

ROK 1994 V CHRÁSTAVĚ:

1) Činnost městského úřadu:

Až do listopadových voleb nastával po celé uplynulé čtyři roky funkci starosty ing. Josef VYHNÁNEK. Místostarostou byl po celé funkční období n. Petr MEDŘICKÝ. Tajemnicí MÚ byla ing. R. Štobodová.

Některé body jednání městského zastupitelstva:

- byly schváleny návrhy na 10 přísedicích Okresního soudu v Liberci (J. Antoš, Z. Kirschläger, M. Sedláková, Z. Šimek, J. Wolfová, M. Hrbková, J. Koutová, ing. R. Štobodová, R. Šimonka, D. Žáková).

- byla schválena dotace ve výši 100 000 Kč na přestavbu farní budovy, která se stala penzionem pro staré a osamělé občany,

- došlo k prodeji dalsích domů, bytů a parcel z majetku města,

- byla schválena změna v počtu členů rady MÚ a městského zastupitelstva (rada má mít 5 členů, zastupitelstvo 19 členů),

NEJSILNĚJŠÍ
OPOZIČNÍ STRANA
ČSSD

SNAHA
O VSTUP ČR
DO NATO
A EVROPSKÉ UNIE

PROBLÉMY
NA SLOVENSKU

CHRASTAVA

SLOŽENÍ MÚ
(viz PŘ č. 9/94)

Z JEDNÁNÍ
MĚSTSKÉHO
ZASTUPITELSTVA

- byla schválena dotace 100 000 Kč pro TJ Spartak Chrastava
na opravu střechy Štělocvičny.

V centru pozornosti MÚ byly dalsí stavební úpravy
ve městě, úprava povrchu některých ulic.

(Každé číslo měsíčníku „CHRASTAVSKÉ LISTY“ informovalo
čtenáře o nových výhláškách a předpisech a o chystaných
změnách MÚ.)

Rada i kasspitelstvo zasedaly pravidelně, jednání ra-
stupitelstva byla veřejná a občané byli o nich předem na
plakátech informováni.

Komunální volby se konaly 18. a 19. listopadu 1994. Obča-
né volili v pěti volebních místnostech podle obvodů:

- 1) městský úřad (zasedací síň),
- 2) základní škola (na náměstí),
- 3) dům požárníků,
- 4) M-klub na Štěleckém vrchu,
- 5) Vítkov.

Upátek 18.11. byly volební míst-
nosti otevřeny od 12 do 22 hod.
V sobotu 19.11. občané mohli vo-
lit od 7 do 14 hodin.

Nejvíce hlasů získala ODS,
a to 51,5 %. Na dalším místě
byla ČSSD (20%) a KSČM (13,2 %).

Současné složení MÚ vypadá takto:

- starosta: p. PETR MEDŘICKÝ (*1965)
- zástupce starosty: ing. MICHAL CANOV
- tajemník MÚ: ing. Jaroslav VÁVRA
- vedoucí
kanceláře starosty: p. Oldřich NĚMEC

Členové městské rady: Rada je pětičlenná v tomto slo-
žení:
mgr. Petr Medřický
ing. Michal Canov
ing. Jiří Mlynář

Stanislav Bárta
Václav Kos

Rada se schází jednou za dva
tydny, městské zastupitelstvo
sedá jednou za dva měsíce.
Obvykle se jednání koná v rasedací
místnosti městského úřadu.

Clenové městského zastupitelstva:

P. Medřický, ing. M. Čanov, ing. J. Mlynář, V. Kos, St. Bárta, D. Hodáň,
ing. J. Kubrová, J. Malík, M. Pilar, J. Zitko, P. Trefáš, O. Škarýd,
JUDr. M. Krápká, ing. L. Běm, Z. Václavíková, L. Žíková, V. Kollman-
nová, Z. Novotná, M. Furyk.

Některé body z jednání městské rady v průběhu roku 1994:

- únor: - schválen příspěvek pro žáky základních škol na týdenní lyžařský výcvik,
- rozhodnuto o tom, že BULLETIN (který připravuje Společnost přátel historie města Chrastavy) bude přílohou měsíčníku »CHRASTAVSKÉ LISTY«,
- schválen pronájem pozemků občanům za účelem zřízení zahrádek,
- březen: - schválen příspěvek ve výši 5000,- Kč pro TJ Spartak Chrastava na pořádání mezinárodního přeboru v kolové a krasojízdě,
- duben: - schválen pronájem nebytových prostor v rekonstruované budově bývalého muzea (v přízemí) pro účely pobočky EKO-AGROBANKY na dobu 11,5 roku; roční nájemné bylo stanoveno na 80000 Kč (splatné předem),
- květen: - rozhodnuto o změně výše sázeb na městské tržnici s platností od 1.5.1994:
 - buňka (nová) 1000 Kč měsíčně,
 - buňka s elektr. 1300 Kč -"
 - stánek malý 60 Kč denně
 - stánek velký 100 Kč -"
 - vlastní stánek 8 Kč za den / na 1m² (místo)
- červenec: - rozhodnuto, že v době výstav pro veřejnost nebudou odevzدdávat poplatek za vstupného Český svaz chovatelů a PHČMH,
- září: - vzata na vědomí abdikace ing. Jos. Výhnánka na funkci jednatelé města ve společnosti HUGO k 30.9.94,
- schválena dotace mateřským školám na nákup dře-

NOVÉ
MĚSTSKÉ
ZASTUPITELSTVO

Z JEDNÁNÍ
MĚSTSKÉ RADY

věných hraček ve výši 26 000 Kč,

- schválen příspěvek 20 000 Kč na program racionální výživy dětí ve školní jídelně,

- vrata na vědomí petice chrastavských občanů proti provozu střelnice v městské části Chrastava I (pod hřbitovem),

říjen: - schválena oprava střechy hasičského muzea na Bílokostelecké ulici nákladem 350 000 Kč,

- schválen pronájem nebytových prostor v Domě pečovatelské služby na Bílokostelecké ulici firmě DIMATEX s.r.o. (prodej koberec) za cenu 500,- Kč/m² ročně,

listopad: - stanoveno datum ustavujícího zasedání nového městského zastupitelstva, které vzejde z nových komunálních voleb (28.11.94 v 19 hod. v městském kině).

ÚDAJE O ROZPOČTU MĚSTA NA ROK 1994:

Plánované příjmy za rok 1994 se odhadaly na 29 mil. Kč, ale skutečné příjmy dosáhly výše 55,2 mil. Kč. Místo plánovaných vydají ve výši 29 mil. (vyrovnaný rozpočet) byly rozděleny na 47,7 mil. Kč. Na výstavbu bylo vydaných 16,2 mil. Kč, na místní hospodářství 13,4 mil. Kč, na sociální účely přes 7 mil. Kč, na školství 3,8 mil. Kč. Vzávěru roku skončila bilance přebytkem ve výši 7,4 mil. Kč.

Výdaje v rozpočtu města na rok 1995 počítají se sumou ve výši 33,6 mil. Kč. Z toho bude věnováno na zlepšení životního prostředí 2,3 mil. Kč, na školství 3,8 mil. Kč, na výstavbu 7,5 mil. Kč a na místní hospodářství 9,8 mil. Kč.

Budou pokračovat práce při upravě hřbitova, plynofikace má být rozšířena do Vítkovské ulice, snad i v Lužni, Cihlářské, Družstevní, Mlýnské, Mossův ul. a v ul. V. Nejedlého. Velkým nákladem bude upraven interiér obřadní síně (v rekonstruované budově bývalého muzea), počítá se i s opravou budovy radnice, školby ve Vítkově, přemístěním roklařské školy, opravami historických památek (dvě sochy sv. Jana Nepomuckého)

Zatímco v roce 1994 bylo vydaných na kulturu 881 tis. Kč, v návrhu rozpočtu na rok 1995 se počítá s částkou 440 tis. Kč.

CECHOVNÍ PEČET Z ROKU 1995